

Mbui Yedi inga yekuandikwavyo ni Maliko Uwongoezi

Mbui Yedi kulawana na Maliko ni mwenga aho ya vitabu vine mwe agane dihya, vigombekavyo ugima wa Yesu Klistu. Kiya yumwe aho etangwa mbui ntana ionyeshayo Mbui Zedi na zekuandikwazo bada ya ufe wa Yesu na Matayo, Maiko, Luka na Yohana.

Mbui Yedi kulawana na Maliko ni njihi muno kusima zose nne. Yagombekwa kuwa iyandikwa bada ya kuvyaigwa Yesu, wekusomao wangi wamba iyandikwa uko Lumi kwa kusudi da kukunda waklistu wa Kilumi uko. Maliko amanyika inga Yohana Maliko nekawa hamwe na muagiiwa Paolo na Balinaba, akini ntunyo yakwe iumizwa kisingi kabada ntambo yao ya kuambaza Mbui ya Muungu Ntendwa 13:13 badae Maliko akamanyika inga mmbuya wahehi wa Petulo 1 Petulo 5:13. Inga Maliko khekumwona Yesu akini wekusomao wazumiiya na nee wamba Maliko kaandika mbui nyingi mno za Petulo na ido ne vokeo da Mbui Yedi, kuigana na Maliko mwe Mbui ya Maliko amanya uhina wakwe kwa Yesu kisingi cha kisikizi.

Yeumondani

Maliko ivokea mwe kitabu cha Maliko 1:1-13.
Naho Maliko atiambiza mbui za Yesu kisingi ekuwaho Galilaya, Maliko 1:14 - 8:21.

Naho ahadisia uwanga ya ntambo ya Yesu kuita Yelusalemu mwe Maliko 8:22 - 10:52. Maliko abindiza kwa kuandika kisingi Yesu uko Yelusalemu hamwe na ufe wakwe na kuyuyuka, Maliko 11:1 - 16:8.

*Yohana Mbatiza abiikia wantu
Matayo 3:1-12; Luka 3:1-18; Yohana 1:19-28*

¹ Inu ni Mbui Yedi ya Yesu Klistu, Mwana wa Muungu.

² Ivoka inga yekuandikwavyo he kitabu cha muoni wa Muungu etangwaye Isaya, “Muungu akagombeka, ‘Namuagiiya mndima yangu

Akuongwee, endaye akugoswee sia yako.’”

³ Mgutio wa mntu wetanga mwenyika ‘Mgosoeyani Zumbe sia yakwe Nyooshani myemboko yakwe.’”

⁴ Yohana mbatiza kalawiiya mwe nyika, akawabiikia wantu na kuwabatiza na kuwamba, “Waeke mavigaviga na Muungu endaawaekee mavigaviga yao.”

⁵ Wantu wose kulawa si ya Uyahudi na wada wa mzi wa Yelusalemu, wakambasa kumtegeeza Yohana na kubada mavigaviga yao, nee wabatizwa mwe zigizigi da mazi Yolodani.

⁶ Yohana kavaa gwanda dekugosolwado na mazoya ya mnyama mwetangwa ngamia, na mshipi wa babu mwe kigudi chakwe, naho khande yakwe ne nsige na woki.

⁷ Akawamba wantu, “Eza mntu kwe mgongo wangu mwenye udaho kusima miye. Naho miye

khikundigwa ata kwenama na kuchopoa sigi za sabana zakwe.

⁸ Miye nabatiiza kwa mazi, akini yee endaawabatiize kwa Muye wa Muungu.”

Kubatiizwa na kugeezwa kwa Yesu

Matayo 3:13; 4:11; Luka 3:21-22; 4:1-13

⁹ Misi ida Yesu akatimia kulawa Nazaleti mzi wa Galilaya, akabatizwa ni Yohana mwe zigizigi da mazi Yolodani.

¹⁰ Ahoaho ekulawaho mwe mazi, Yesu akaona uwanga kwa Muungu kuvuguka na Muye wa Muungu ukaseeya inga suwa uwanga yakwe.

¹¹ Mgutio ukategeezeka kulawa uwanga kwa Muungu, “Uyu ne mwanangu nimkundaye, nita-miwaye naye.”

¹² Ahoaho Muye wa Muungu ukamuongoeeya kuita he kiwawe.

¹³ Akekaa uko kwa misi makumi mane, akageezwa ni Ibiisi. Keka uko hamwe na wanyama wa mzituni, naho wandima wa uwanga wa Muungu wamuambiza.

Yesu awetanga walowa wane

Matayo 4:12-22; Luka 4:14-15; 5:1-11

¹⁴ Yohana ekuikwaho mwe kifungo, Yesu akaita mwe si ya Galilaya, akabiikia Mbui Yedi ya Muungu.

¹⁵ Akagombeka, “Kisingi kibua, Useuta wa Muungu uhehi! Hitukani mzumiiye Mbui Yedi!”

¹⁶ Naho Yesu ekuwaho akemboka khandakhanda ya tondoo da mazi ya Galilaya, nee awaona wavuvi waidi, Simoni na nduguye Anduleya, walowa samaki. ¹⁷ Yesu akawamba,

“Nitongeani miye, nendaniwatende muwaete wantu kwangu inga walowa waetavyo samaki.”

¹⁸ Aho wakazibada nyavu zao wakamtongea.

¹⁹ Ekuitaho mbee kidodo nee awaona Yakobo na nduguye Yohana wana wa Zebedayo. Wowo pia newawa mwe ngaawa yao, naho ne wakagosoa nyavu zao.

²⁰ Ahoaho Yesu akawetanga, wakambada tati yao Zebedayo mwe ngaawa hamwe na wandima wakwe na kumtongea Yesu.

Yesu amhonya mntu mwenye mazaiko

Luka 4:31-37

²¹ Yesu na wahina wakwe nee waita mzi wa Kapelinaumu. Msi wekwezao wa Kuhumwiiza, Yesu akengia mwe Nyumba ya kukintania Wayahudi, nee avoka kuhinya wantu.

²² Wantu wose wekumtegeezaho nee wahondomaa kwa mahinyo yakwe, kwaviya khekuwa akahinya inga wahinyi wa miko, iya inga mntu mwenye udaho.

²³ Mwe Nyumba ya kukintania Wayahudi akaawiiya mntu yumwe mwekuwa na mazaiko, nee agutia,

²⁴ “Una mbwai na swie, Yesu wa Nazaleti? Kweza kutidagamiza? Namanya wee u ndai? Wee ni Mntu Mtana wa Muungu!”

²⁵ Yesu akadiwakia ido zaiko, “Nyamaa muawe mntu uyu!”

²⁶ Dia zaiko dikamgea ugwa mtwi, akaiya kwa mgutio mkuu akamlawa.

²⁷ Wantu wose wakahondomaa wakauzana, “Inu ivivihi? Uwo ni mahinyo mahya? Kwaviya

kwa udaho mntu uyu alavya mazaiko, naho yamtegeeza!"

²⁸ Nee mbui za Yesu zikaambazwa mwe si yose ya Galilaya.

Yesu awahonya wantu wangi

Matayo 8:14-17; Luka 4:38-41

²⁹ Wakalawa he Nyumba ya kukintania Wayahudi, wakaita mwenga kwa mwenga kaya kwa Simoni na Anduleya na Yakobo na Yohana wakaita hamwe nawo.

³⁰ Naho mkwewe da Simoni ya kivyee nee yumwe usazi ni mtamu ana bombom kai, Yesu ekubuaho wakamwamba mbui zakwe.

³¹ Yesu akamtimia hehi yakwe, akamtoza mkono uyo mvyee, akamwenua na ahoaho homa ikamwekea. Akavoka kuwagosoeya ndima.

³² Guoni zua dekuswaho, wakamwegaiya Yesu watamu wose na wekukwewao mazaiko.

³³ Wantu wose wa mzi uda wakakintana chongoi ya uvi.

³⁴ Yesu akawahonya wantu wangi wekuwao na tamu mbaimbai na akaguusa mazaiko mangi. Naho khekuwaekea watamwiiye kintu chochose kwaviya wammanya yee ni ndai.

Yesu abiikia mwe mzi wa Galilaya

Luka 4:42-44

³⁵ Keokeo da mtungaihu, Yesu akalawa akaita hantu kwesaho wantu kuvika.

³⁶ Simoni na weziwe wakaita kumoondeza,

³⁷ wekumwonaho wakamwamba, "Kiya mntu akoondeza."

³⁸ Yesu akawatambaisa, "Titeni he mizi mituhu yahehi nikabiikie uko, miye ncheza kwaajii iyo."

³⁹ Naho akaita si yose ya Galilaya, akabikikia mwe Nyumba ya kukintania Wayahudi na kuwaakia mazaiko.

*Yesu amhonya mntu mwenye utamu wa nyoka
Matayo 8:1-4; Luka 5:12-16*

⁴⁰ Mntu yumwe mwekuwa na utamu wa nyoka akambasa Yesu, akamheembeza na kumkintia mavindi na kumwamba, "Ukakunda, wadaha kuning'aza."

⁴¹ Yesu akamwonea mbazi, akenua mkono wakwe na kumdonta. Nee amwamba, "Nakunda, ng'azika!"

⁴² Ahoaho utamu wa nyoka ukamuekea yuda mntu, akang'azika."

⁴³ Naho Yesu akamwamba aite kinyionyio na kumwamba,

⁴⁴ "Tegeeza, usekumwamba mntu yoyose mbui inu. Akini hita ukeonyeshe kwa mviki, na kwaajii ya kung'aa kwako ukalavye mviko inga ekugombekavyo Musa koonyesha kuhona."

⁴⁵ Akini yuda mntu akaita na akavoka kuambaza mbui izo kiya hantu, hata Yesu khekudaha kwengia mwe mzi wowose kwa kweonyesha. Nee ekaa chongoi kwesaho wantu, nee ivyo wantu wakambasa kulawa kiya phande.

2

*Yesu amhonya mntu mwekuohoa
Matayo 9:1-8; Luka 5:17-26*

¹ Yekwembokaho misi micheche, Yesu akauya mwe mzi wa Kapelinaumu wantu wakateggeeza yukaya.

2 Aho wakeza wantu wangi na kumema hewazo adi kwe uvi. Yesu nee awabiikia mbui zakwe,

3 kisingi ichoicho wantu wane nee wabua wakamwenua mntu yumwe mwekuhooa, wakamwegaa kwa Yesu.

4 Kwaajii ya zumwezumwe da wantu dekumemado, khawekudaha kubua hehi na Yesu. Ivyo wakabovoa hantu ha chusi yekuwayo uwanga ya hantu ekuwaho Yesu, nee waseeza javi da yuda mwekuhooa.

5 Yesu ekuonaho kuzumiiya kwao, akamwamba yuda mwekuhooa, "Mwanangu, kuekewa mavigaviga yako."

6 Wahinyi watuhu wa miko newawa mwe nyumba ida wekaa, wakamamakhanya mwe mioyo yao,

7 "Haikuka mbwahi ata agombeka ivi? Kamdumua Muungu! Khahana mdaha kuekea mntu mavigaviga iya Muungu ikedu!"

8 Yesu akamanya wamamakhanyavyo mwe mioyo yao nee awauza, "Kwa mbwai mwamamakhanya ivyo mwe mioyo yenu?"

9 Vyedi ni vihi, kumwamba mntu mwekuhooa, 'Kuekewa mavigaviga yako', hambu kugombeka, 'Enuka wetwike javi dako wende?'

10 Akini mmanye Mwana wa Mntu ana udaho wa kuekea wantu mavigaviga yao mwe inusi." Nee Yesu amwamba yuda mntu mwekuhooa,

11 "Nakwamba, gooka, wetwike javi dako uite kaya!"

12 Ahoaho wantu wose nee wamkauwa yuda mntu akenuka, na kudoa kilago chakwe, aka-

hauka. Wantu wose nee wahondomaa na kum-togoa Muungu wakamba, “Khatizati kuona katu mbui inga inu!”

Yesu amwetanga Lawi

Matayo 9:9-13; Luka 5:27-32

¹³ Yesu akaita vituhu khandakhanda ya tondoo da mazi ya Galilaya. Zumwezumwe da wantu dikambasa, nee avoka kuwahinya.

¹⁴ Ekuwaho akemboka, nee amwona Lawi mwana wa Alifayo, kekaa mwe kazumba ka kuihia kodi. Yesu akanwamba, “Nitongea.” Lawi akagooka akamtongea.

¹⁵ Kisingi kwemboka Yesu nee kekaa mwe nyumba ya Lawi, akada khande. Watoza ushuu na wada wagosao mavigaviga nee wakambasa Yesu, na wangi wao wawa wekaa hamwe na wahina wakwe.

¹⁶ Wamwe wa wahinyi wa miko, wekuwao Mafalisayo, wekumuonaho Yesu ada hamwe na wagosao mavigaviga na watoza ushuu, nee wawauza wahina wakwe, “Kwambwai ada na watoza ushuu na wagosao mavigaviga?”

¹⁷ Yesu ekuwategeezaho, nee agombeka, “Wantu wesao kuhuma khawakunda mganga akini wamkundao ni wada wahumao. Nchekweza kuwetanga wedi, iya wenye mavigaviga.”

Mbui ya kwehiniza kuda

Matayo 9:14-17; Luka 5:33-39

¹⁸ Kisingi kimwe wahina wa Yohana mbatiiza hamwe na wahina wa Mafalisayo nee wehiniza kuda. Naho wantu wakeza wakamuza Yesu,

“Kwambwai wahina wa Yohana na wa Mafalisayo wehiniza kuda, akini wahina wako khawehiniza kuda?”

¹⁹ Yesu akatambaisa, “Wantu wekugonekwao kwe wiya wadaha viivihi kwehiniza kuda ikawa zumbwa wa wiya yu hamwe nao? Khawadaha kwehiniza kuda wakawa hamwe na zumbwa wa wiya.

²⁰ Akini kisingi chendakibue zumbwa wa wiya endaho ausigwe gatigati yao, aho wendawehinize kuda.

²¹ “Khahana mntu msenga kilaka kihya na kukibwikabwika mwe nguo yekusakaayo, inga akatenda ivyo iko kilaka kihya chendakitatie nguo yekusakaayo, naho yendaibanike muno.

²² Naho khahana wantu wageayo divai mhya mwe mikwiji ya babu yekusakaayo, inga wakagosa ivyo divai yendaitatie mikwiji ya babu, na divai hamwe na mikwiji ya babu yendaibanike. Divai mhya yagewa mwe mikwiji mihya.”

*Yesu ahinya mbui ya Msi wa Kuhumwiiza
Matayo 12:1-8; Luka 6:1-5*

²³ Msi umwe wa Kuhumwiiza, Yesu na wahina wakwe wekuwaho wemboka mwe minda ya uhemba, wekuwaho wakenda wahina wakwe wakavoka kusenga uhemba.

²⁴ Mafalisayo wakamuza Yesu, “Kauwa, ni viivihi wagosa mbui ziemewazo kugosa Msi wa Kuhumwiiza?”

²⁵ Yesu nee awatambaisa, “Khamzati kusoma ekugosavyo Daudi hamwe na weziwe kisingi wekuwaho na saa?

²⁶ Yee akengia mwe Nyumba ya Muungu akada yada mabumunda yekuikwayo hemeso ya Muungu. Mbui inu igosoka kisingi cha Abiazali, nekawa Mviki Mkuu. Na ni waviki wowodu wakukundigwao wade mabumunda ayo, akini Daudi kada na kuwekha na weziwe.”

²⁷ Naho Yesu akawamba, “Msi wa Kuhumwiiza uikwa kwaajii ya wantu na khio wantu kwaajii ya Msi wa Kuhumwiiza.

²⁸ Ivyo Mwana wa Mntu ana udaho ata wa Msi wa Kuhumwiiza.”

3

Yesu amhonya mntu mwenye mkono wekuhooa

Matayo 12:9-14; Luka 6:6-11

¹ Naho Yesu akengia vituhu mwe Nyumba ya kuvikia Wayahudi, nemuwa na mntu mwekuhooa mkono.

² Umo wantu watuhu wakamgoja amhonye mntu uyo Msi wa Kuhumwiiza ili wadahe ku-muahiya masa.

³ Yesu akamwamba uyo mntu mwekuhooa mkono, “Soo aha gooka hemeso ya kia yumwe.”

⁴ Naho akawauza, “Kulawana na miko yetu takundigwa kugosoa mbwai Msi wa Kuhumwiiza? Kuohoa ugima au kukoma?”

Akini wowo khawekuandua dodose!

⁵ Aho Yesu akawafuiya meso kwa maya, akau-gumia, kwaajii ya mioyo yao itogayo. Naho amwamba yuda mntu, “Enua mkono wako!” Naye akenua mkono wakwe, ukatenda mgima vituhu.

⁶ Ahoaho Mafalisayo wakalawa chongoi, wakakintana hamwe na kizumwezumwe cha Helode wakaondeza sia ihi wendayo wamkome Yesu.

Zumwezumwe da wantu khandakhanda ya tondoo da mazi.

⁷ Yesu hamwe na wahina wakwe, wakahauka na kuita khandakhanda ya tondoo da mazi. Na zumwezumwe da wantu kulawa si ya Galilaya dikambasa,

⁸ wekusikiaho mbui zose ekugosoazo, zumwezumwe da wantu dikamwezea kulawa Uyahudi na Yelusalemu na Idumea na si zose zekuwazo awio da zua da zigizigi da mazi Yolodani hamwe na wada wa hehi wa si ya Tilo na Sidoni.

⁹ Yesu akawamba wahina wakwe wamuikie ngaawa kwaviya wantu wasekumfintafinta.

¹⁰ Kwaviya ne kawahonya watamu wangi, na watamu wose ne wamfintafinta wadahe kumdonta.

¹¹ Na kia mwenye zaiko ekumuonaho Yesu, aketambika ahosi hemeso yakwe na kugombeka, “Wee ni Mwana wa Muungu.”

¹² Akini Yesu akayaemeza kwa ukai yada mazaiko yasekuwamba wantu kuwa yee ni ndai.

*Yesu asagua waagiiwa kumi dimwe na waidi
Matayo 10:1-4; Luka 6:12-16*

¹³ Yesu ne akwea kwe kiima akawetanga wada ekuwakundao ne wambasa.

¹⁴ Naho ne awasagua wantu kumi dimwe na waidi na akawetanga waagiiwa, wekae naye awaagiiye kubiikia wantu,

¹⁵ na wawe na udaho wa kulavya mazaiko.

¹⁶ Aho kumi dimwe na waidi wekusagulwao ni awa, Simoni mwekwekhigwa zina da Petulo,

¹⁷ Yakobo na kakie Yohana wana wa Zebedayo, Yesu akawekha zina Boanege mana yakwe, “Wantu wa tuntumo.”

¹⁸ Andulea na Filipo na Batolomayo na Matayo na Tomasi na Yakobo mwana wa Alifayo na Tadayo na Simoni mtoanaji wa si yakwe.

¹⁹ Yuda Isikaliyote mwekumhituka Yesu.

Yesu na Belizebuli

Matayo 12:22-32; Luka 11:14-23; 12:10

²⁰ Naho Yesu akauya kaya na zumwezumwe da wantu dikakintana vituhu, ata Yesu na wahina wakwe khawekupata phasi ya kuda khande.

²¹ Nduguze wekusikiaho mbui iyo wakenda kumdoa kwaajii wantu ne wamba, “Ana kiau.”

²² Wamwe wa Wahinyi wa Miko kulawa Yelusalemu wakamba, Kakwewa Belizebuli! Mkuu wa mazaiko awalavya wantu mazaiko kwa udaho wa mkuu wa mazaiko.

²³ Yesu akawetanga, akagombeka nao kwa simo, “Ibiisi adaha viivihi kumguusa Ibiisi mweziwe?”

²⁴ Inga wantu wa useuta umwe wakatoana khondo wenye kwa wenye, useuta wendaugwe.

²⁵ Wantu wa kaya mwenga wakesekwevana kaya iyo yendaaidagamie.

²⁶ Kwaivyo useuta wa Ibiisi ukepanga vizumwezumwe khaudaha kwekaisa iya wendauidagamie.

²⁷ “Khahana mntu adahae kwengia mwe nyumba ya mntu mwenye mdundugo na kuvidoa

vintu vyakwe, avoke kutoana na kumzengeteza yuda mntu mwenye mdundugo nae akamvota endaadahe kuvidoa vintu vyakwe.”

²⁸ “Kwei nawamba, wantu wadaha kuekewa mavigaviga yao hamwe na kumbea Muungu.”

²⁹ Akini mntu agombekaye yesayokutama kwa Muye wa Muungu khana aekewe katu, endaawe na mavigaviga ya kae na kae.

³⁰ Yesu kagombeka ivyo kwaajii wantu watuhu ne wamba, “Ana mazaiko.”

*Mami yakwe da Yesu na wanduguze
Matayo 12:46-50; Luka 8:19-21*

³¹ Mami yakwe da Yesu na wanduguze wak-abua aho, wakagooka chongoi wakamwagiiya mntu kumwetanga Yesu.

³² Zumwezumwe da wantu diwa dekaa aho wekaa bunga. Naho wantu wakamwamba, “Kauwa mami yako na wanduguzo wauko chongoi, wakwetanga.”

³³ Yesu akawatambaisa, “Mmaa na wandugu zangu ni wakina ndai?”

³⁴ Aho akawakauwa wada wantu wekuwao wekaa bunga akamba, “Awa ne mmaa yangu na wandugu zangu!

³⁵ Mntu yoyose agosoaye akundavyo Muungu, uyo ne kaka yangu na umbu dangu na mmaa yangu.”

4

*Msimo wa mntu mhanda mbeyu
Matayo 13:1-9; Luka 8:4-8*

¹ Yesu ne avoka vituhu kuhinya khandakhanda ya tondoo da mazi ya Galilaya. Zumwezumwe da wantu wangi dikaika bunga naho akengia mwe ngaawa na kwekaa, wantu wose wekaa mwe sanga khandakhanda ya tondoo da mazi.

² Akawahinya mbui nyingi kwa simo, na mwe mahinyo yakwe akawamba.

³ “Tegeezani! Mntu mhanda mbeyu kenda kwetia mbeyu.”

⁴ Ekuaho aketia mbeyu ntuhu zigwa khandakhanda ya sia ne wadege weza wakazida.

⁵ Ntuhu zikagwa mwe iwe kwesiho na sanga, zikahota aho, kwaviya sanga nee ncheche.

⁶ Zua dekulawaho mbeyu ziya zikanyaa, kwaviya mazindo yakwe khayokuwa na udaho.

⁷ Mbeyu ntuhu nezagwa mwe miwa, ida miwa neyakua na kuzifintafinta ziya mbeyu naho kha-zokuvyaa.

⁸ Na mbeyu ntuhu zikagwa mwe sanga ntana, ne zakua na kuvyaa vitana, mwenga makumi matatu na mwenga makumi mtandatu, na mwenga makumi kumi.

⁹ Yesu akagombeka, “Mwenye magutwi na ateggeeze.”

Yesu agombeka mana ya simo

Matayo 13:10-17; Luka 8:9-10

¹⁰ Yesu ekuwaho ikedu wamwe wa wada wekumtegeezao hamwe na wahina wakwe kumi dimwe na waidi ne wambasa na kumuuza kia ekutamwiacho kwa simo.

¹¹ Yesu akawatambaisa, “Nywie mwekhigwa kumanya sii zose za Useuta wa Muungu, akini

kwa wada weuko chongoi wenda wembigwe kia kintu kwa simo,

¹² ili,

‘Wakaue kwei, akini wasekuona
Wategeeze kwei, akini wasekumanya.

Ama khivyo ne wamhitukia Muungu,
wakaekewa.’ ”

Yesu asosoa msimo wa mhanda mbeyu

Matayo 13:18-23; Luka 8:11-15

¹³ Naho Yesu akawauza, “Nyeie khammanya msimo unu? Mwadaha viivihiki kumanya simo tuhu?”

¹⁴ Mbeyu ihandwayo na mntu ahandae mbeyu ni mbui ya Muungu.

¹⁵ Wantu watuhu ni inga viya mbeyu zekweti-wazo siai. Ahoaho wategeezaho ida mbui ya Muungu, Ibiisi eza na kuiusa mwe mioyo yao.

¹⁶ Wantu watuhu nao ni inga mbeyu zekweti-wazo mwe maiwe. Ahoaho wategeezaho mbui ida wakaihokea kwa kinyemi.

¹⁷ Akini khaviwengia nakuwa na mazindo mwe mioyo yao. Mbui ida yekaa kwa misi micheche na kisingi cha suuba kikalawiiya, ahoaho mntu uyu hufa maya.

¹⁸ Wantu watuhu inga mbeyu zekugwazo he miwa. Uwo ni msimo wa wada wekutegezao ida mbui,

¹⁹ akini maatu ya mwe inusi na utiizi wa mai, na kukunda muno vintu vingi zikawengia mwe mioyo yao, zafintafinta ida mbui ya Muungu na kuvota kuvyaa matunda.

²⁰ Akini watuhu inga mbeyu zekweti-wazo he sanga ntana. Aho wategeeza ida mbui

ya Muungu, wakaihokea na kuvyaa matunda watuhu makumi matatu, watuhu makumi mtandatu na watuhu makumi kumi.

Koloboi yekugubikwayo

Luka 8:16-18

²¹ Yesu akaendee kuwamba, “Uwo wantu wadaha kuwasha koloboi na kwengiza nyumbani na kuigubika kwa biga au kuika mzungui? Aah! Waiika uwanga ya kiango.

²² Naho kintu chochose chekufiswacho chenda kioneke, na chochose chekugubikwacho chenda kigubulwe.

²³ Mwenye magutwi ya kutegeeza na ategeeze!”

²⁴ Naho akamba, “Tegeezani vitana kwa kia mtegeezacho! Miko idaida mtumiayo kuamuiya watuhu, Muungu enda azitumie kuamuiya nywie, nayo ata kai muno.

²⁵ Kwaviya mwena endaamemezewe, na mwesena endaahokwe kiya kidodo enacho.”

Msimu wa mbeyu ihotayo na kukua

²⁶ Yesu akaendee kugombeka, “Useuta wa Muungu inga yezayo mntu ahanda mbeyu mwenenda.

²⁷ Kio agona, musu yu meso na kisingi icho mbeyu yahota na kukua yee mwenye khamanya vyekugosokavyo.

²⁸ Kwaviya sanga yenye yagoso mimea kukua na kuvyaa, uvoka kulavya zani teke, naho dakua suke na kulawiiya uhamba wekudahayo.

²⁹ Uhamba ukabinda kudahaa, mntu uyo adoa nyengo na kuvoka kusenga, kwaajii kisingi cha ubosi kibua.”

*Msimu wa mbeyu ya haladani**Matayo 13:31-32,34; Luka 13:18-19*

³⁰ Naho Yesu akagombeka, “Tiuganye na mbwai Useuta wa Muungu? Tiutamwiize kwa simo zihi?”

³¹ Waigana na mbeyu ya haladani, ambayo ni ndodo kwesima zose zihandwazo mwe inusi.

³² Akini ikabinda kuhandwa, yahota na kutenda ziti kuu kwesima yose mwe mnda. Naho matambi yakwe yawa makuu hata wadege wa uwanga wazenga masasa yao mwe matambi yakwe.”

³³ Yesu akawabiikia mbui zakwe kwa simo tuhu nyingi inga izo, akatamwiiana nao kadii wekudahavyo kumanya.

³⁴ Khekutamwiya nao chochose iya kwa simo, akini ekuaho hamwe na wahina wakwe ikedu akawamba kia kintu.

*Yesu atuiza khusi khai**Matayo 8:23-27; Luka 8:22-25*

³⁵ Msi udauda, guoni Yesu akagombeka na wahina wakwe, “Titeni phande ntuhu ya tondoo da mazi.”

³⁶ Aho wakabada dia zumwezumwe da wantu, wahina wakwe wakengia mwe ngaawa ekuwayo Yesu. Viyaviya ngaawa ntuhu zikambasa.

³⁷ Khusi khai ikaawiya, mkubwaniso wa mazi ikatoa ida ngaawa, nayo ikavoka kumema mazi.

³⁸ Yesu ne yunyuma ya ngaawa, naho kagonea mwe kigonea, wahina wakwe wakamwenua na kumwamba, “Mhinyi kwa mbwai khutipatiiza khuona inga tinda tiuye na nyuma?”

³⁹ Yesu akenuka na kuiwakia ida khusi na kuyamba mawimbi, "Nyamaa! Twiia!" Ahoaho khusi ikaeka, ne kwatwiiya tui.

⁴⁰ Yesu akawauza wahina wakwe, "Kwa mbwai mwaogoha? Khamzati kuzumiiya du?"

⁴¹ Naho wakaogoha muno, wakauzana wenye, "Uyu ndai? Hadi khusi na mawimbi vyamtegeeza!"

5

Yesu amhonya mntu mwenye mazaiko

Matayo 8:28-34; Luka 8:26-39

¹ Yesu na wahina wakwe wakabua phande ya kaidi ya tondoo da mazi ya Galilaya mwe si ya Wagelasi.

² Ahoaho Yesu ekuseeaho mwe ngaawa akakin-tana na mntu yumwe mwenye mazaiko kaawiiya he mambia.

³ Mntu yuda ne akekaa kwe mambia na khahana mntu mwekudaha kumtoza na kumzengeteza minyololo.

⁴ Maa nyingi wamzengeteza kwa phingu mwe mikono na minyololo mwe miundi, akini kia maa akadaha kuidumua iyo minyololo na izo phingu, naho khahana mntu mwekudaha kumuemeza.

⁵ Msi na kio ne akekaa mwe mambia na kwe miima akagutia na kwesengasenga na maiwe.

⁶ Ekumuonaho Yesu kwa hae, akamguukia, akamwenamia.

⁷ Akamba kwa mgutio mkuu, "Una mbwai nami?, Yesu Mwana wa Muungu mwe uko uwanga muno! Nakuhembeza kwa zina da Muungu wesekunisuumiza!"

⁸ Akagombeka ivyo kwaviya Yesu nekawa kamwamba, “Ee zaiko mlaweni mntu uyu!”

⁹ Aho, Yesu akamuuzwa, “Zina dako ni ndai?” Ne amtambaisa, “Zina dangu ni hindoo kwaviya ti wangi.”

¹⁰ Naho akamhembeeza Yesu asekuwaguusa mwe si ida.

¹¹ Hehi na aho ne kuwa na tintimo kuu da nguuwe uisi he mpoomoko wa muima.

¹² Aho mazaiko yada yakamhembeza Yesu na kumwamba, “Tegae tikengie kwa wada nguuwe.”

¹³ Naye akayekha uhusa, aho yada mazaiko yakamlawa mntu yuda, yakawengiia wada nguuwe. Tintimo dose ido da nguuwe ne diwa elufu mbii dikaseeya mwe uda mpoomoko mkai dikengia mwe tondoo da mazi.

¹⁴ Waisi wa wada nguuwe, ne waguuka na kuambaza mbui ida mwe mizi na mwe minda. Wantu wakaita wakauwe yekulawiayo.

¹⁵ Ne wamtimia Yesu, wakammbuiya mntu yudayuda mwekuwa kakwewa na hindoo da mazaiko kekaa asi, kavaa nguo, na akii zakwe zimuii, wantu wose wakaogoha.

¹⁶ Na wada wekuonaho mbui ida ne wawamba wantu watuhu, chekulawiacho kwa yuda mntu mwekuwa na mazaiko hamwe na mbui za wada nguuwe.

¹⁷ Aho, wantu wakamhembeza Yesu alawe mwe si yao.

¹⁸ Yesu ekuwaho akwea mwe ngaawa yuda mntu mwekuwa na mazaiko akamhembeza waite wose.

¹⁹ Akini Yesu akamweemeza, naho akamwamba, “Hita kwenu kaya kwa wanduguzo

ukagombeke yada yose Zumbe ekukugosoeavyo na kukufiia mbazi.”

²⁰ Aho yuda mntu akaita na kuvoka kubiikia Dekapoli mana yakwe ni si ya mizi kumi dimwe, mbui zose Yesu ekumgosoeavyo. Wantu wose wakahondomaa.

*Yesu awahonya mwana Yailo na mvyee yumwe
Matayo 9:18-26; Luka 8:40-56*

²¹ Yesu akaita vituhu phande ya kaidi ya tondoo da mazi kwa ngaawa. Zumwezumwe da wantu dikammemea hemeso yakwe, naye ne kagooka khandakhanda ya tondoo da mazi.

²² Aho akeza mntu yumwe etangwa Yailo yumwe wa wakuu wa Nyumba ya kuvikia Wayahudi, ekumuonaho Yesu akakinta mavindi hemeso yakwe.

²³ Akamhembeeza akamba, “Mwanangu wa kivyee mdodo ni mtamu yu hehi na kuuya na nyuma. Nakuhembeza tite ukamuikie mikono yako adahe kuhona na aendeee kwekaa.”

²⁴ Aho, Yesu akahauka hamwe naye. Wantu wangi wakamtongea Yesu na kumfintafinta kia phande.

²⁵ Aho ne hawa na mvyee yumwe mwekuwa na utamu wa mtuo kwa kisingi cha myaka kumi dimwe na miidi.

²⁶ Mvyee uyo ne kaangadika muno kuita kwa waganga wangi. Na etiho kaza mai zakwe zose, akini khekuona ebae, iya kaendeea kuwa mtamu muno.

²⁷ Naye uyo mvyee ne kasikia mbui za Yesu ne ahenya gatigati ya dia zumwezumwe da wantu.

Akamlawiia Yesu kwa nyuma na kudonta nguo yakwe.

²⁸ Kwaviya ne kegombekea mwe moyo wakwe, “Nikadonta nguo yakwe, nenda nihone.”

²⁹ Ahoaho utamu wa mtuo ukanyaa, akeona mwe mwii wakwe kahona utamu wakwe.

³⁰ Ahoaho, Yesu akamanya udaho umlawa. Neahitukia dia zumwezumwe da wantu na kuwauza, “Nndai mwekudonta nguo yangu?”

³¹ Wahina wakwe wakamtambaisa, “Woonu wantu wakufintafinta, naho wauza ni ndai mwekukudonta?”

³² Akini Yesu akakauwa phande zose amwone nndai mwekumdonta.

³³ Aho yuda mvyee akamanya yekumlawiayo, akeaviiza, akakama kwa kuogoha, aketambika asi hemeso ya Yesu, na kugombeka yose yekumlawiayo.

³⁴ Yesu akamwamba, “Mwanangu kuzumiiya kwako kukuhonya, hita kwa utuivu naho utende mgima.”

³⁵ Yesu ekuwaaho agombeka, ne weza wantu kulawa kwa Yailo mkuu wa Nyumba ya kuvikia Wayahudi, wakamwamba, “Mwanao kauya na nyuma kae, kwambwai wampisha mhinyi?”

³⁶ Akini, Yesu khekuwaanduwa wekugombekacho nee amwamba yuda mkuu wa Nyumba ya kuvikia Wayahudi, “Usekuogoha, wee zumiiya du.”

³⁷ Yesu khelukunda mntu yoyose amtongee, iya Petulo na Yakobo na Yohana nduguye Yakobo.

³⁸ Wekubuaho mwe nyumba ya Yailo, Yesu ne aona wantu waketambikatambika asi wakiiya na kutoa bwaimbo.

³⁹ Yesu ne engia gati, na kugombeka, “Kwa mbwai mwetambikatambika na kuiya? Mndee khekuyya na nyuma, kagona.”

⁴⁰ Akini wowo wakamseka. Aho akawalavya wose chongoi, akamdoa tati yakwe na mami yakwe da yuda mwana na wahina wakwe watatu, wakengia mwe chumba wekumwikacho yuda mndee.

⁴¹ Naho akamtoza mkono, na kumwamba, “Talita, komu,” Mana yakwe “Mndee mdodo nakwamba enuka!”

⁴² Ahoaho mndee yuda akagooka, na kuvoka kuita. Mndee yuda ne kawa na myaka kumi dimwe na miidi. Aho wantu wakahondomaa muno kwa dekulawiado.

⁴³ Akini Yesu akawaemeza wasekugombeka kwa mntu yoyose ida mbui. Naho akawamba wamwekhe khande yuda mndee.

6

*Yesu aemewa uko Nazaleti
Matayo 13:53-58; Luka 4:16-30*

¹ Yesu akalawa hada, akaita mwe mzi wakwe na wahina wakwe ne wamtongea.

² Msi wa Kuhumwiiza wekubuaho, akavoka kuhinya mwe Nyumba ya kuvikia Wayahudi. Wantu wangi wekumtegeezao wakahondomaa wakauza, “Uwo mbui izi kazilavia kuhi? Ni udaho uhi ekwekhigwao? Naho agosoa viivihi tangio izi?”

³ Uwo uyu khii yuda seemaa, mwana Maliamu, wanduguze ni Yakobo na Yusufu na Yuda na Simoni? Na maumbuze wekaa ahaaha hetu?” Wantu ne wawa na matumatu nae.

⁴ Yesu akawamba, “Muoni wa Muungu akundwa kia hantu iya mwe si yakwe na kwa wanduguze na kaya kwakwe khakundwa.”

⁵ Khekugosoa tangio zozose hada, iya akaika mikono kwa watamu wacheche, ne awahonya.

⁶ Yesu akahondomaa muno, kwaviya wantu khawokuzumiia.

*Yesu awagiiya wahina kumi dimwe na waidi
Matayo 10:5-15; Luka 9:1-6*

Naho Yesu neaita mizi ya hehi, akahinya wantu.

⁷ Akawetanga wada wahina kumi dimwe na waidi, akavoka kuwaagiia waidiwaidi. Ne awekha udaho wa kuguusa mazaiko.

⁸ Akagombeka, “Msekudoa kintu chochose mwe ntambo yenu iya ngoda du. Msekudoa khande, mkwiji wala hea.

⁹ Vaani sabana, akini mwesekudoa gwanda tuhu.”

¹⁰ Vituhu akawamba, “Kaya yoyose mwendayo mhokewe ekaani umo na msekusamasama kuita kaya tuhu hadi mwendaho mhauke mwe mzi uwo.

¹¹ Hantu hohose wantu wendawo wawaemee kuwahokea au kuwategeeza, haukeni aho na kung’unteni sanga ya mwe miundi yenu inga hinyo kwao.”

¹² Awo wakahauka na kuwabiikia wantu wamhitukie Muungu.

13 Wakaguusa mazaiko mangi na kuwasisa mavuta ya mizaituni watamu wangi na kuwahonya.

Ufe wa Yohana mbatiiza

Matayo 14:1-12; Luka 9:7-9

14 Naho, Seuta Helode ekutegeezaho mbui izi kwaviya togoo za Yesu ne ziambazwa kia hantu. Wantu watuhu ne wakagombeka, “Yohana mbatiiza kayuyuka kulawa mwe wekufao, ne mana udaho wa kugosoa vihii wagosoa ndima.”

15 Wantu watuhu wakagombeka, “Uyu ni Eliya” Na wantu watuhu ne wagombeka, “Uyu ni Muoni wa Muungu inga yumwe wa Waoni wa Muungu wa kae.”

16 Akini Helode ekusikiaho akagombeka, “Uyu ni Yohana mbatiiza! Nekumsengae mtwi, tambe kayuyuka!”

17 Aho bosi Helode mwenye kakunda Yohana Mbatiza agwiwe na aikwe mwe kifungo. Helode katenda ivyo kwaajii ya Helodia, mvyee uyo ne nimkaza Filipo, nduguye Helode.

18 Kwaviya Yohana ne kamwamba Helode, “Khio vitana kumdoa mkaza nduguyo.”

19 Aho Helodiya akakimwa muno na Yohana na akakunda kumkoma, akini khekudaha kumkoma.

20 Helode ne akamuogoha Yohana kwaviya kamanya Yohana ni mntu mtana na yedi, ivyo akamkindia asekukomwa. Helode kakundisa kumtegeza Yohana, akini ekumtegezaho, akahungumia muno mwe moyo wakwe.

21 Msi umwe Helodia akapata phasi kisingi cha sikukhuu ya khumbuso da kuvyaigwa kwakwe

Helode. Helode kawagosoeya ntafuno wadaa waongoezi na wakuu wa mahindoo hamwe na wagookezi wose wa Galilaya.

²² Aho mwana kivyee wa Helodiya akengia akavina, akawatamiza muno Helode na wageni wakwe. Seuta Helode akamwamba yuda mndee, “Niombeza dodose ukundado, nami nenda nikwekhe.”

²³ Naho akamwahiiya, “Chochose wendacho uniombeze, nenda nikwekhe hata ntii ya useuta wangu.”

²⁴ Aho uyo mndee akalawa kumuuzza mami yakwe, “Niombeze mbwai?”

Mmaa yakwe akamtambaisa, “Ombeza mtwi wa Yohana Mbatiiiza.”

²⁵ Yuda mndee akamuuiya seuta kinyionyio na kumwombeza, “Nakunda unekhe isasa mtwi wa Yohana Mbatiiiza mwe chano.”

²⁶ Seuta akoona usungu, akini kwaviya ya kuaha kwakwe na kwaviya ya wageni wose wekuwao mwe ntafuno, khekudaha kumue-meea.

²⁷ Aho seuta akamwagiiya asikai kueta mtwi wa Yohana Mbatiiiza. Asikai akaita akamdumua mtwi Yohana Mbatiiiza.

²⁸ Yuda asikali akaueta mtwi mwe chano, akamwekha yuda mndee, na mndee naye akamwekha mami yakwe.

²⁹ Wahina wa Yohana Mbatiiiza wekusikiaho mbui ida, ne waita wakaudoa mwii wakwe wakaugea mwe mbia.

Yesu awekha khande wantu elufu shano

Matayo 14:13-21; Luka 9:10-17; Yohana 6:1-14

³⁰ Wada waagiiwa wakauya wakakintana hemeso ya Yesu na kumwamba yose wekugosoayo na kuhinya.

³¹ Yesu akawamba, “Titeni swie ikedu kwesiho wantu mkahumwiize” kagombeka ivyo kwaviya ne hana wantu wangi, wekuwao wabua aho na kuhauka hata Yesu na wahina wakwe khawoku-daha kuwa na phasi ya kuda khande.

³² Aho wakahauka wowodu kwa ngaawa na kuita kwesiho wantu.

³³ Akini wantu wangi wakawaoona wakaita naho wakawamanya. Ne wantu kulawa kia mzi wakaguuka na kuongoa kubua ekuako aita Yesu na wahina wakwe.

³⁴ Yesu ekuseeaho mwe ngaawa, ne aona zumwezumwe da wantu, akawafii mbazi, kwaviya ne wawa inga ngoto wesao kuwa na muiisi. Akavoka kuwahinya mbui nyingi na nyingi.

³⁵ Wahina wakwe wakambasa Yesu wakamwamba, “Hantu aha nihe kiwawe na zua daswa.

³⁶ Wabade wantu awa waite mwe minda na mwe mizi ya hehi, wakague khande.”

³⁷ Akini Yesu akawatambaisa, “Wekheni nywie khande.” Ne wamuuza, “Khuona inga ten-datikundigwe tiwe na mshahaa wa mntu wa miongo minane idahe kugua mabumunda na kuwekha wantu wade?”

³⁸ Yesu akawauza, “Mna mabumunda man-gahi? Hitani mkakauwe.” Wekumanyaho, wakamwamba, “Kuna mabumunda mashano na samaki waidi.”

³⁹ Aho Yesu akagombeka na wahina wakwe wawaike wantu vizumwezumwe na kwekaa asi he mani.

⁴⁰ Ne wekaa mwe vizumwezumwe vya wantu makumi kumi na vizumwezumwe vya makumi mashano.

⁴¹ Naho Yesu akadoa yada mabumunda mashano na wada samaki waidi, akakauwa uwanga kwa Muungu, akavijaiya, ne abendua yada mabumunda na kuwekha wahina wakwe wawapangie wantu. Na wada samaki waidi wawapangie wose.

⁴² Wantu wose ne wada na kweguta.

⁴³ Wahina wakwe wakadodoa phugutio za vyekusigaavyo vya mabumunda na samaki wakamemeeza ngahu kumi dimwe na mbii.

⁴⁴ Wekudao ida mikate ne wawa wagosi elufu shano.

Yesu enda uwanga ya mazi

Matayo 14:22-33; Yohana 6:15-21

⁴⁵ Ahoaho Yesu akawamba wahina wakwe wakwee mwe ngaawa wamuongoee kuita Betisaida, phande ya kaidi ya tondoo da mazi, kisingi yee aaga zumwezumwe da wantu.

⁴⁶ Ekubindaho kuagana nao, ne aita mwe muima kuvika Muungu.

⁴⁷ Yekubuaho guoni, ngaawa ne igatigati ya tondoo da mazi, akini Yesu ne awa ikedu mwe sanga khavu.

⁴⁸ Aho akoona wahina wakwe mwe ngaawa wakepisha kwa kutoa makasia, kwaviya ne wakahigana na khusi. Hehi na kucha, Yesu

akawabasa wahina uku enda uwanga ya mazi, akakunda kuwemboka.

⁴⁹ Akini wekumuonaho akenda uwanga ya mazi, ne wammamakhanya ni mzimu, wakakema.

⁵⁰ Kwaviya wose wekumuonaho ne waogoha muno. Ahoaho Yesu akagombeka nao, "Twiiyani msekuogoha! Ni mie!"

⁵¹ Naho akengia mwe ngaawa wekuwamo na khusi ikatwiiya, wahina wakwe ne wahondomaa muno.

⁵² Kwaviya ne khawazati kumanya mana ya yada mabumunda wekudao wantu elufu shano.

Yesu awahonya watamu uko mwe si ya Gene-saleti

Matayo 14:34-36

⁵³ Wakemboka phande ya kaidi ya tondoo da mazi wakabua mwe si ya Genezaleti, aho ne wagea kigomogomo.

⁵⁴ Wekulawaho mwe ngaawa, wantu naho wakammanya Yesu.

⁵⁵ Naho wakaita kinyionyio mwe si yose, wakawenua watamu mwe vilago vyao ne wamwegaiya Yesu, hohose hada wekutegeezaho yuaho.

⁵⁶ Kia hantu Yesu ekubuaho, mwe mizi na mwe minda, wantu ne wawaika watamu wao wazoi, Wakamhembeeza wadon'te du msao wa nguo yakwe, na wose wekumdontao nee wahona.

7

Mahinyo ya mababa

Matayo 15:1-9

¹ Wamwe wa Mafalisayo na Wahinyi wa Miko wekuwao walawa Yelusalemu ne wakintana hemeso ya Yesu.

² Wakoona wamwe wa wahina wa Yesu wada khande kwa mikono yao kwesiho kusunta inga ikundingwavyo na Miko ya Wayahudi.

³ Mafalisayo na Wayahudi wose watozeeza mahinyo wekuyahokeayo kwa wadaa wao, khawada khande yoyose hadi wasunte mikono yao vitana kubua mwe kiko.

⁴ Naho khawada chochose kulawa gwiiyo hadi wasunte mikono. Viyaviya watozeeza mahinyo matuhu wekuhokeayo kuvokea kae, inga viya wasuntavyo vikombe na nyungu na via vya shaba.

⁵ Aho wada Mafalisayo na Wahinyi wa Miko wakamuza Yesu, “Kwa mbwai wahina wako khawatongea mahinyo ya wadaa? Iya wada khande kwesiho kusunta mikono?”

⁶ Yesu akawatambaisa, “Muoni Isaya ne koona kwei kwenu nywie wabakha inga viya ekugondavyo, Muungu kagombeka, ‘Wantu awa wanitegeeza mwe miomo yao, iya mioyo yao ihae na mie.

⁷ Naho wanivikia buwe, kwaviya mbui wazihinyazo ni miagiiyo ya kiuntudu wakigombeka ayo ni mahinyo ya Muungu!”

⁸ “Nyie mwabada Miko ya Muungu na kutongea miagiiyo ya wantu.”

⁹ Yesu akatendesa kugombeka, “Nyie mwadaha kuiemea kwa unyanyi Miko ya Muungu kwaajii ya kutongea mahinyo yenu!

10 Mana Musa kagombeka, 'Wategeezeni tati zenu na mami zenu naho mntu yoyose amdumuae tati yakwe au mami yakwe yakundigwa akomwe.'

11 Akini nywie mwahinya, inga mntu mwena-cho kintu kidahacho kumwambiiza tati yakwe au mami yakwe, akini akamba kintu icho ni 'Kolobani' yani ni funge kwa Muungu.

12 Naho kheshuutiza vituhu kumwambiiza tati yakwe au mami yakwe.

13 Ivi ne mbeavyo mbui za Muungu, kwaajii ya mahinyo mhokezanayo. Naho mwagoso mbui nyingi inga izi."

Mbui zimtendazo mntu asekukudigwa na Muungu

Matayo 15:10-20

14 Yesu ne awetanga vituhu zumwezumwe da wantu, akawamba, "Nitegeezani nyose, mmanyee."

15 Khakuna kintu chengiacho kwa mntu kidahacho kumtenda asekukundigwa na Muungu, akini kilawacho ndani ya mntu nee kimtendacho mntu asekukudigwa na Muungu.

16 Mwenye magutwi ya kutegeeza na ategeeze!

17 Ekubadaho zumwezumwe da wantu na kwengia kaya, wahina wakwe wakamuuza mana ya msimo uwo.

18 Yesu akagombeka, "Hata nywie khamna umanyi? Khamanya kintu kimwengiacho mntu kulawa chongoi khakidaha kumtenda mntu asekukudigwa hemeso ya Muungu,

19 kwaviya khachekumwegia mwe moyo wakwe iya mwe ifu, naho chalawa chongoi

mwe mwii.” Kwa kugombeka ivyo, Yesu kauusu khande zose ziigwe.

²⁰ Akatendesa kugombeka, “Kimlawacho mntu ndani yakwe ne kimtendacho asekukudigwa hemeso ya Muungu.

²¹ Kwaviya mwe moyo wa mntu kwalawa mbui zesazo kutama, na ukianga na ubavi na ukomaji,

²² na kianga na choyo na ubanasi na utiizi na umeo wa mai na kinyuu na kubea na kibui na ubahau.

²³ Mbui zose izo zalawa mwe moyo wa mntu na kumtenda asekukudigwa hemeso ya Muungu.”

Kuzumiiya kwa mvyee yumwe

Matayo 15:21-28

²⁴ Yesu akahauka aho na kuita mwe si ya hehi na mzi wa Tilo. Uko akengia mwe kaya mwenga na khekukunda mntu yoyose ammanye, akini khekudaha kwefisa.

²⁵ Aho mvyee yumwe kawa na mwanaye wa kindee mwekuwa na zaiko, ekutegezavyo mbui za Yesu akeza hada na aketambika asi hemeso ya Yesu.

²⁶ Mvyee yuda khekuwa Myahudi, iya nee ni mwenyezi wa Silofoinike mwe si ya Siliya. Aho akamheembeza Yesu amlavye mazaiko yuda mwanawe.

²⁷ Akini Yesu akamtambaisa, “Eka wana wegute, kwaviya khio vitana kudoa khande ya wana na kuwasia makui.”

²⁸ Yuda mvyee ne amtambaisa, “Zumbe” ni vitana, “Akini hata makui nayo yeaho asi ya meza yadaha kudodoa phugutio za khande vyekusigazwavyo.”

29 Naho Yesu ne agombeka, “Kwaajii ya kutambaisa ivyo, hita kaya, naho wenda umbwiie mwanao zaiko dimlawa!”

30 Aho yuda mvyee akauya kaya na kumbwiia mwanawe kagona mwe usazi na dia zaiko dimlawa kae.

Yesu amhonya mntu mwenye kisita kikai na kiziba

31 Yesu ne alawa mwe mihaka ya mzi wa Tilo akemboka gatigati ya Sidoni akaita Dekapoli mana yakwe si ya mizi kumi, kwembokea tondoo da mazi ya Galilaya.

32 Aho wakamwegaiya mwenye kisita kikai na kiziba, wakamheembeza amuiikie mikono.

33 Yesu akamuusa mwe dia zumwezumwe da wantu, akamgea vyaa mwe magutwi ya yuda mntu, ne aswa ovu mwe vyaa vyakwe na kumdonta mwe ulimi wakwe.

34 Naho akakauwa uwanga, akatoa mhezemuko akamwamba, “Efata,” Mana yakwe, “Vuguka.”

35 Ahoaho magutwi yakwe yakavuguka na ulimi wakwe ukaegee na kuvoka kutamwiiya vitana.

36 Yesu ne awaemeza wantu wasekumwamba mntu yoyose mbui izo. Akini ekuwaamezavyo ne watendesaho kuziambaza mbui izo.

37 Wantu wose wakahondomaa muno, wakagombeka, “Kagosoa yose matana kawajaiya viziba kutegeeza na mabubu kudaha kugombeka!”

8

Yesu awekha khande wantu elufu nne
Matayo 15:32-39

¹ Kisingi icho, zumwezumwe da wantu dikakintana vituhu, na khawekuwa na khande. Aho, Yesu akawetanga wahina wakwe akawamba,

² “Nawafiiya mbazi wantu awa kwaviya wawa na mie kwa misi mitatu, naho khawana khande.

³ Nikawabada waite kaya kwesaho kuda wenda wagwe msae siai, kwaviya watuhu walawa hae.”

⁴ Wahina wakwe wakamuuza, “Hanu he kiwawe tendatikundigwe tipatie kuhi mabumunda ya kuwegusa wantu wose awa?”

⁵ Yesu akawauza, “Mna mabumunda mangahi?” Wakamtambaisa, “Tina mabumunda mfungate.”

⁶ Aho Yesu akawamba wantu wekae asi, akayadoa yada mabumunda mfungate, akamtogoa Muungu, akayabendua yada mabumunda, akawekha wahina wakwe wawapangie wantu, ne wawapangia.

⁷ Naho kuwa na samaki wacheche. Yesu akamtogoa Muungu, na kuwekha wahina wakwe wawapangie wantu viyaviya.

⁸ Wantu wose wakada, na kweguta. Ne wahina wakwe wakadodoa phugutio za khande za vyekusigaavyo na kumemeeza ngahu mfungate.

⁹ Naho wekudao khande wabua wantu elufu nne, Yesu akabadana nao.

¹⁰ Ahoaho akakwea ngaawa hamwe na wahina wakwe na kuita mzi wa Dalumanuta.

*Mafalisayo wakunda tangio**Matayo 12:38-42; 16:1-4*

¹¹ Wamwe wa Mafalisayo wakambasa Yesu na kuvoka kutambaisana nae. Wakamgeeza, wakakunda agosee tangio koonisha kuwa udaho wakwe walawa uwanga kwa Muungu.

¹² Akini Yesu akoona usungu mwe moyo wakwe akagombeka, “Ni kwambwai wantu wa uvyazi unu wakunda tangio? Kwei nawamba khahana tangio zozose zendazo mwekhiawe uvyazi unu.”

¹³ Aho akawabada na akakwea vituhu ngaawa, akavoka ntambo ya kuita phande ya kaidi ya mazimshindo.

*Hamila ya Mafalisayo na Helode**Matayo 16:5-12*

¹⁴ Wahina wakwe wajaa kudoa mabumunda ya kuiganyia. Ne wawa na bumunda dimwe mwe ngaawa.

¹⁵ Yesu akawaemeza, “Kauwani muno, na mwekae hae na hamila ya Mafalisayo na hamila ya Helode.”

¹⁶ Wahina wakavoka kuuzana, “Agombeka ivi kwaviya khatina mabumunda.”

¹⁷ Yesu kamanya ayo ne awamba, “Kwambwai mwauzana mbui ya kwesekupata mabumunda? Nyie khamanya au khamna umanyi? Kwambwai mioyo yenu yatoga?

¹⁸ Mna meso akini khamdaha kuona? Mna magutwi akini khamdaha kutegeeza? Khambukhua?

¹⁹ Kisingi kiya nikubenduaho yada mabumunda mashano na kuwekha wantu elufu

shano? Mdodoa ngahu nyingahi za phugutio za khade za vyekusigaavyo?" Wahina wakatambaisa, "Ni ngahu kumi dimwe na viidi."

²⁰ Yesu akawauza, "Na hada nikubenduao yada mabumunda mfungate na kuwekha wantu elufu nne wakada, mdodoa ngahu nyingahi za phugutio za khande za vyekusigaavyo?" Ne wamtambaisa, "Ni ngahu mfungate."

²¹ Aho akawauza, "Khamzati kumanya?"

Yesu amhonya mntu tuntu uko Betisaida

²² Yesu akabua mzi wetangwao Betisaida hamwe na wahinyi wakwe. Uko wantu wakamwegaiya mntu tuntu, wakamheembeza amdonte.

²³ Yesu akamtoza mkono yuda tuntu na kumlavya chongoi ya mzi. Akamswiia ovu mwe meso, akamwiikia mikono kwe meso na kumuza, "Wadaha koona chochose?"

²⁴ Yuda tuntu akakauwa na kugombeka, "Naona wantu wakenda inga miti yendayo."

²⁵ Naho Yesu akamwiikia vituhu mikono yakwe mwe meso ya yuda tuntu, naye yuda mntu akafua meso, ne meso yakavuguka, koona kwakwe kukamuuiya akoona kia kintu pwii.

²⁶ Yesu akamwamba aite kaya na kumuemeza, "Naho usekwengia mwe mzi."

Petulo agombeka pwii Yesu ne Klistu

Matayo 16:13-20; Luka 9:18-21

²⁷ Naho Yesu na wahina wakwe wakaita mwe mizi ya hehi na Kaisalia Filipi. Wekuwaho siai Yesu akawauza wahina wakwe, "Wantu wamba mie nndai?"

28 Wakamtambaisa, “Watuhu wamba wee ni Yohana mbatiiza, watuhu wamba u Eliya na watuhu wamba ni yumwe wa Waoni wa Muungu.”

29 Yesu akawauza, “Na nywie mwamba mie nndai?” Petulo akagombeka, “Wee ne Klistu.”

30 Naho Yesu akawaemeza wasekugombeka kwa mntu yoyose mbui zakwe.

Yesu agombeka mbui ya suuba, ufe na kuyuyuka kwakwe

Matayo 16:21-28; Luka 9:22-27

31 Naho Yesu akavoka kuwahinya wahina wakwe, nlazima Mwana wa Mntu ekhigwe usu-umizi mwingi na kuemewa na wadaa na Waviki wakuu na Wahinyi wa Miko. Enda akomwe, akini mwe msi wa ntatu enda ayuyuke.

32 Yesu kagombeka mbui ida pwiii. Aho Petulo akamdoa Yesu khandani, na kuvoka kumuakia.

33 Akini Yesu akahituka na kuwakauwa wahina wakwe, akamuakia Petulo na akamba, “Hauke hemeso yangu Ibiisi wee! Umamakhanyo wako khio wa Muungu iya ni wa kiuntu.”

34 Naho akawetanga zumwezumwe da wantu hamwe na wahina wakwe akawamba, “Inga mntu yoyose akakunda kunitongea nlazima eemee mwenye, enue mhamba wakwe anitongee.

35 Kwaviya mntu yoyose akundae kuohoa ugima wakwe mwenye enda awaze, akini mntu mwaza ugima wakwe kwaajii ya mie na kwaajii ya Mbui Yedi za Muungu enda ayaohoe.

36 Mntu enda ekhigwe mbwai inga akekhigwa vintu vyose vya inusi na kuwaza ugima wakwe?

³⁷ Khahana kintu wendacho ukilavye ili uupate ugima?

³⁸ Mntu yoyose mwenda anionee soni mie na mahinyo yangu, mwe uvyazi unu wa kianga na cha mavigaviga, Mwana wa Mntu enda amuonee soni mntu uyo, kisingi endaho auye he ukuu wa Tati yakwe hamwe na wandima wa Muungu wa uwanga.”

9

¹ Yesu akatendesa kugombeka, “Nawamba kwei, kuna wantu watuhu aha khawana wauye na nyuma, hadi wendaho wauone Useuta wa Muungu ukeza kwa udaho.”

Yesu ahituka cheni

Matayo 17:1-13; Luka 9:28-36

² Yekwembokaho misi mtandatu, Yesu akawadoa Petulo na Yakobo na Yohana, akaita nao uwanga ya muima ulehao kwesaho wantu. Uko Yesu akahituka cheni hemeso yao.

³ Nguo zakwe zikang'aa pee, ung'ao wakwe khahana mnyukuaji yoyose mwe inusi mdaha kunyukuua nguo zing'ae inga izo.

⁴ Naho Eliya na Musa wakalawiia wakatamwi-
iya na Yesu.

⁵ Petulo akamwamba Yesu, “Mhinyi, ni vitana sie tiwe aha. Ebae tikazenga makumbi matatu, dimwe dako, dimwe da Musa na dimwe da Eliya.”

⁶ Petulo na weziwe wakaogoha muno hata wasekumanya da kugombeka.

⁷ Naho kukalawia zunde dikawagubika, na mgutio ukateggezeka kulawa mwe dia zunde,

“Uyu ne Mwanangu wa kigosi nimkundaye mtegeezeni.”

⁸ Ahoaho wahina wakakaua vituhu, akini khawekumwona mntu mtuhu iya Yesu ikedu.

⁹ Aho wekuwaho wakaseea kulawa kwe muima, Yesu akawaemeza, wasekumwamba mntu mbui zozose wekuzionazo, adi aho Mwana wa Mntu endaho ayuyuke.

¹⁰ Aho wakatoza miagiyo iyo, akini wakauzana, mana ya kuyuyuka ni mbwai?

¹¹ Wahina wakamuza Yesu, “Kwambwai Wahinyi wa Miko wagombeka, Eliya akundigwa avoke kweza?”

¹² Yesu akawatambaisa, “Ni kwei, Eliya avoke kweza na kuika mbui zose vitana. Ata ivyo kwambwai iandikwa mwe Maandiko ya Mungu, Mwana wa Mntu enda asumizwe muno na kubewa?”

¹³ Akini nawamba Eliya keza kae naho wakamgosoa wakundavyo inga Maandiko yekugombekavyo kwaajii yakwe.”

Yesu amhonya mbwanga mwenye mazaiko

Matayo 17:14-21; Luka 9:37-43a

¹⁴ Naho wekuwabwiaho wada wahina watuhu, ne waona zumwezumwe kuu da wantu diwaikia bunga. Na wamwe wa Wahinyi wa Miko watambaisana nawo.

¹⁵ Ahoaho wada wantu wekumwonaho Yesu, wakahondomaa muno, wakamguukia na ku-muugusa.

¹⁶ Yesu akawauza wahina wakwe, “Mwatambaisana mbwai?”

¹⁷ Aho mntu yumwe mwe dia zumwezumwe akagombeka, “Mhinyi khimueta mwanangu

kwaviya ana mazaiko yekumgosoayo asekudaha kutamwiiya.

¹⁸ Naho zaiko ido dikamkwea mwanangu damgwisa asi na kumtenda alawe fuo mwe kanwa, na akeuma meno naho akakama mwii wose. Kiwamba wahina wako walavye ido zaiko, akini khawekudaha.”

¹⁹ Yesu akagombeka, “Nywie kivyazi chesacho kuzumiiya! Nenda nekae na nywie hata ini? Nenda niwazizimize hata ini? Mweeteni hangu!”

²⁰ Naho wakamweta yuda mbwanga kwa Yesu. Na dia zaiko dekumuonaho Yesu dikamsingisa, yuda mbwanga akagwa asi, akagaagaa ne alawa fuo mwe kanwa.

²¹ Yesu akamuuza tate ya yuda mbwanga, “Mazaiko aya yamvoka ini?” Nee amtambaisa, “Kuvokea udodo wakwe.

²² Maa zose zaiko idi damgwisa mwe moto na mwe mazi, ili dimkome. Inga ukadaha tifiye mbazi na kutiambiza!”

²³ Yesu akagombeka, “Ati ukadaha, Mbui zose zadahika kwa yuda azumiiiae.”

²⁴ Aho tati yakwe yuda mbwanga akatoa vuzo kwa mgutio mkuu, na akamba “Nakuzumii, niambiza kwesekudaha kuzumiiya.”

²⁵ Yesu ekuonaho zumwezumwe da wantu dagenyea hemeso yakwe, ne amwamba dia zaiko, “Wee zaiko umgosoae mwana uyu asekudaha kugombeka na kutenda kiziba, nakwamba mlawe mbwanga uyu usekumuuwiya vituhu!”

²⁶ Aho zaiko dia ne dagutia na kumgea ugwa mtwi na kumgwisa yuda mbwanga asi na kum-

lawa. Yuda mbwanga akekaa inga kimba hata watuhu ne wamba, “Kauya na nyuma!”

²⁷ Akini Yesu akamtoza mkono yuda mbwanga, akamwenua, ne agooka.

²⁸ Aho, Yesu akengia kaya, wahina wakwe wakamuza wekuwaho ikedu, “Kwambwai swie khatekudaha kumlavya yuda zaiko?”

²⁹ Yesu akawamba, “Zaiko inga idi khadidaha kulawa, kwesiho kuvika.”

Yesu agombeka vituhu ufe wakwe

Matayo 17:22-23; Luka 9:43b-45

³⁰ Yesu na wahina wakwe walawa hada, ne waita wakembokea Galilaya, Yesu khekukunda wantu wowose wamanye weiho,

³¹ kwaviya ne awahinya wahina wakwe, akawamba, “Mwana wa Mntu enda egalwe kwa wantu wendao wamkome. Akini bada ya msi wa ntatu enda ayuyuke.”

³² Akini wahina wakwe khawokumanya mahinyo yada na wakaogoha kumuza.

Nndai mwekuwa Mkuu?

Matayo 18:1-5; Luka 9:46-48

³³ Naho wakabua Kapelinaumu, ekuaho kaya, Yesu akawauza wahina wakwe, “Ne mkatambaisana mbwai mwe sia?”

³⁴ Akini khawokuandua, kwaviya ne wakatambaisana wakamba nndai mkuu gatigati yao.

³⁵ Yesu akekaa asi, akawetanga wada wahina wakwe kumi dimwe na waidi na kuwamba, “Mntu akakunda awe mgookezi akundigwa awe wa kisikizi na mndima wa wose.”

³⁶ Naho akamdooa mwana mdodo akamgoosa gatigati yao, akamuumbatia na kuwamba,

³⁷ “Mntu yoyose amhokeae mwana inga uyu kwa zina dangu anihokea mie, naho mntu anihokeaye mie, khanihokea miedu iya amhokeea yuda mwekuniagiiya.”

Mwesekuhigana na swie yu hamwe na swie

Luka 9:49-50

³⁸ Yohana akamwamba Yesu, “Mhinyi, timuona mntu yumwe akalavya zaiko kwazina dako, nee tageeza kumweemeza kwaviya khayuko hamwe na swie.”

³⁹ Akini Yesu akagombeka, “Msekumweemeza kwaviya khahana mntu agosoe tangio kwa zina dangu, na ahoaho akagombeka ufyaimu wa mbui zangu.”

⁴⁰ Kwaviya mntu yoyose esaye kuhigana nasi, yu hamwe na swie.

⁴¹ Nagombeka kwei mntu yoyose endae amyekhe kikombe cha mazi ya kudomea kwaviya nywie ni wantu wa Klistu, na kwei enda ahokee funge.

Mageezo ya kugosoa mavigaviga

Matayo 18:6-9; Luka 17:1-2

⁴² Mntu yoyose endae amkindie yumwe wa awa wadodo wanizumiiyao agosoe mavigaviga ni ebai kwa mntu uyo azongomezwe he singo yakwe iwe kuu da kubundugia na kutambikwa mwe mazimshindo.

⁴³ Mkono wako ukakutenda kugosoa mavigaviga, uusenge. Ebai wengie mwe ugima kwesaho

mkono umwe, kusima na mikono miidi na kwengia mwe moto wa misi yose wesao kukomeka.

⁴⁴ Umo minyula yakwe khaifa na moto wa misi yose kwesiho kisiikizi.

⁴⁵ Na muundi wako ukakutenda kugosoa mavigaviga uusenge! Ebae kwengia mwe ugima kwesaho muundi umwe kusima na miundi yose miidi na kutambikwa mwe moto wa kae na kae.

⁴⁶ Uko mafunyo yakwe khayafa na moto wa misi yose wesao kukomeka.

⁴⁷ Ziso dako dikakutenda ugosoe mavigaviga diuse. Ebae kwengia mwe Uzumbe wa Muungu na ziso dimwe kusima na meso yose maidi na kutambwikwa mwe moto wa kae na kae.

⁴⁸ Minyula yakwe khaifa na moto wa misi yose kwesiho kisiikizi.

⁴⁹ Kwaviya kiya yumwe enda agewe munyu kwa moto.

⁵⁰ “Munyu ni mtana akini inga ikabanika inda ikweezwe na mbwai? Muwe na munyu mwe mioyo yenu na kwekaisa kwevana gatigati yenu.”

10

*Yesu auzwa mbui ya kuteguana na kubadana.
Matayo 19:1-12; Luka 16:18*

¹ Yesu akalawa hada na kuita si ya Uyahudi, akadumua zigizigi da mazi da wa Yolodani. Zumwezumwe da wantu dikambasa vituhu, ne awahinya vituhu inga viya agosoavyo.

² Aho Mafalisayo watuhu wakambasa na kumuza kwa kumgeeza wakagombeka, “Miko yamuekea mgosi kumbada mkaziwe?”

³ Yesu akawatambaisa kwa kuwauza. “Musa kawekha mwiko wani?”

⁴ Wowo wakagombeka, “Musa katiagiiya kuwa mgosi aluusiwa kuandika bauwa ya kumbada mkaziwe.”

⁵ Yesu akawamba, “Musa kagonda mwiko uwo, kwaajii ya kutoga kwa mioyo yenu.”

⁶ Akini kuvokea kugosolwa inusi, Muungu kaumba mgosi na mvyee.

⁷ Ivyo mgosi enda ambade tati yakwe na mami yakwe, enda awe hamwe na mkaziwe.

⁸ Na awa waidi wenda wawe mwii umwe. Kwaivyo wowo khio waidi vituhu iya mwii umwe.

⁹ Naho, ekukintanisacho Muungu, mntu asekukibahua.

¹⁰ Wekwengiaho kaya vituhu, wahina wakwe ne wamuuzwa Yesu mbui ida.

¹¹ Akawamba, “Mgosi yoyose ambadae mkaziwe na kutegua mvyee mtuhu, agosoa kianga.

¹² Mvyee naye akambada mgosi yakwe na kutegulwa na mgosi mtuhu, yee nae agosoa kianga.”

Yesu awajaiya wana wadodo

Matayo 19:13-15; Luka 18:15-17

¹³ Wantu wakamwetea Yesu wana wadodo awadonte, akini wahina wakwe wakawaemeza wantu wada.

¹⁴ Yesu ekuonaho ivyo akakimwa, akawamba wahina wakwe, “Waekeeni wana wadodo weze hangu, naho msekuwakindia, kwaviya Uzumbe wa Muungu ni kwa wantu inga awa wana wadodo.

15 Nawamba kwei, mntu yoyose mweseku-uhokea Useuta wa Muungu inga mwana mdodo, khana engie umo.”

16 Akawahokea wana wada akawaumbatia na kuwaikia mikono kwa kuwajaiya.

Mntu mwekuwa na mai nyingi

Matayo 19:16-30; Luka 18:18-30

17 Yesu ekuvokaho ntambo yakwe, mntu yumwe nee amguukia, akakin'ta mavindi hemeso yakwe, akamuuzi, “Mhinyi yedi, nitende viivihi nidahe kuhokea ugima wa misi yose kwesiho kisiikizi?”

18 Yesu akamtambaisa, “Kwambwai wanetanga yedi? Khahana mntu yedi iya Muungu ikedu.

19 Miko waimanya, ‘Usekuwa mkianga, Usekukoma, Usekubawa, Usekugombeka uhonko, Usekutiiya Wategeeze tati yako na mami yako.’”

20 Nee amtambaisa, “Mhinyi, ayo yose khiya-tozeeza kuvokea udodo wangu.”

21 Yesu akamkauwa akamkundisa akamwamba, “Kuhungukiwa na kintu kimwe. Hita ukatage vyose wenavyo navyo uwekhe hea wakiwa, nawe wenda uwe na utajii mwingi uwanga kwa Muungu naho unibase.”

22 Ekutegeezavyo ayo, ne agumia, na kuhauka kwa usungu, kwaviya ne kawa na mai nyingi.

23 Yesu akamagaza magaza kia phande na kuwamba wahina wakwe, “Yenda iwe vyatoga kwa mwenye mai kwengia mwe Useuta wa Muungu!”

24 Wahina wakwe wakahondomaa kwa ida mbui, akini Yesu akawamba vituhu, “Wanangu,

vyatoga muno kwa wenye mai kwengia mwe Useuta wa Muungu!

²⁵ Vyadahika ng'ombe kwengia mwe ntundu ya singano iya khaidaika kwa mntu mwe mai kwengia kwe Useuta wa Muungu.”

²⁶ Wahina ne wahondomaa na kuuzana, “Nndai mwenda adahae kuoholwa?”

²⁷ Yesu akawafuiya meso na kuwamba, “Kwa wantu khavidahika, akini kwa Muungu vintu vyose vyadahika.”

²⁸ Naho Petulo akamwamba, “Kauwa, tibada vyose, tikakutongea weye.”

²⁹ Yesu akagombeka, “Nawamba kwei, kia mntu mwekubada kaya, na wanduguze wa kigosi na maumbu zakwe na mami yakwe na tati yakwe na wanawe na minda yakwe kwaajii ya mie na Mbui Zedi,

³⁰ enda ahokee maa mia kisingi cha isasa, kaya na wanduguze wa kigosi na maumbu na mame na wana na minda hamwe na suuba. Na mwe kisingi chezacho enda ahokee ugima wa kae na kae.

³¹ Akini wantu wangi wabosi wenda wawe wa kisikizi, na wakisikizi wenda wawe wabosi.”

Yesu agombeka maa ya ntatu mbui ya ufe na kuyuyuka kwakwe

Matayo 20:17-19; Luka 18:31-34

³² Naho wawa siai kuita Yelusalemu, na Yesu ne mwekuwaongweea, wahina wakwe wakamema maatu, na wantu wekuwatongea nee waogoha. Yesu akawadoa wada wahina kumi dimwe na waidi akavoka kuwamba mbui zendazo zim-lawie.

33 “Tegeezani, taita Yelusalemu uko Mwana wa Mntu enda ekhiizwe kwa Waviki Wakuu na Wahinyi wa Miko wendao wamuamwiie akomwe na kumwekhiiza kwa wantu wesiho Wayahudi.

34 Naho wenda wambee na kumswiia ovu na kumtoa na koto na kumkoma, akini mwe msi wa ntatu enda ayuyuke.”

*Yakobo na Yohana weegaa ombezo kwa Yesu
Matayo 20:20-28*

35 Naho, Yakobo na Yohana wana wa Zebedayo, ne wambasa Yesu na kumwamba, “Mhinyi, takunda utigosoe kintu tendacho tiombeze.”

36 Yesu akawauza, “Mwonda niwagosoe mbwai?”

37 Ne wamtambaisa, “Hada wendaho wekae mwe kigoda chako cha ukuu cha Uzumbe, takunda tekae hamwe nawe, utigosoe kwekaa yumwe phande yako ya kumuso na mtuhu phande yako ya kuume.”

38 Yesu akawamba, “Khammanya ido mdiombezero. Mwadaha kuzizimiza kusuubikaa inga nendavyo nisuubike? Naho mwenda muwe tayali kuuya na nyuma inga nendavyo niuye na nyuma?”

39 Wakamtambaisa, “Tadaha” Yesu akawamba, “Suuba nendazo nipate mwendamzimize kusuubika kwei, naho kwei mwenda muuye na nyuma inga nendavyo niuye na nyuma mie.

40 Akini khidaha kusagua ni yuhi endae ekae phande ya kuume hambu kumoso kwangu. Ni Muungu ne ahiganyaye yuhi ekae phande ya kuume hambu kumoso kwa wada ekuwasaguao.”

⁴¹ Wada wahina watuhu kumi dimwe wekutegeezaho mbui ida wekuombezayo Yakobo na Yohana ne wakimwa.

⁴² Yesu akawetanga wose na kugombeka, “Mwamanya kuwa wada wamamakhanywao kuwa waongoezi wa si wawagookea wantu wao kwa mdundugo, na wakuu awo wawashuutiza wantu wao.

⁴³ Akini kwenu isekuwa ivyo, iya akundae kuwa mkuu gatigati yenu akundigwa awe mndima yenu.

⁴⁴ Mntu yoyose akundae kuwa mwoongoezi wa wantu, akundigwa awe mndima wa wose.

⁴⁵ Kwaviya Mwana wa Mntu khekweza kugosoewa ndima, iya keza kugosoea wantu ndima na kulavya ugima wakwe kwajii ya kuohoa wantu wangi.”

Yesu amhonya Batimayo tuntu

Matayo 20:29-34; Luka 18:35-43

⁴⁶ Naho wakabua Yeliko, Yesu ekuwaho akahauka mwe mzi uwo na wahina wakwe hamwe na zumwezumwe da wantu, tuntu yumwe etangwaye Batimayo mwana wa Timayo ne kekaa khandakhanda ya sia akaombeza.

⁴⁷ Batimayo ekusikiaho Yesu Mnazaleti emboka hantu aho, ne avoka kukema, “Yesu! Mwana wa Daudi! Nifiie mbazi!”

⁴⁸ Wantu wangi wakamwakia na kumwamba anyamae, akini ne aendee kukema, “Mwana wa Daudi, nifiye mbazi!”

⁴⁹ Yesu nee kagooka na kugombeka, “Mwetangeni.” Wakamwetanga yuda tuntu, nee wamwamba, “Ekhe moyo! Gooka akwetanga.”

⁵⁰ Akatambika gwanda dakwe, akahauka kinyinyio na kumbasa Yesu.

⁵¹ Yesu ne amuuza, “Wakunda nikugosoe mbwai?” Uyo tuntu akamwamba, “Mhinyi, nakunda nione.”

⁵² Yesu akamwamba, “Hita kuzumiiya kwako kukuhonya.” Ahoaho akoona, akamtongea Yesu na kuita nae.

11

Yesu engia Yerusalemu kwa nyemi

Matayo 21:1-11; Luka 19:28-40; Yohana 12:12-

19

¹ Wekuwaho wa hehi na Yerusalemu, hehi ya mizi ya Betifage na Besaniya, kwe muima wa mizaituni. Yesu akawaagiia wahina wakwe waidi.

² Akawamba, “Hitani mwe mzi wehehi yenu. Mkabua uko mwenda mbwiie mwanaphunda kazengetewa, naho khazati kugosoewa ndima. Mchopoeni mkamweete.

³ Ati mntu akawauza, ‘Kwambwai mwagoso ivi?’ Mmwambe, ‘Zumbe amkunda na enda amvuze isasa.’ ”

⁴ Naho, wakaita, wakambwiiya mwanaphunda siai kafungwa he uvi. Wekuwaho wamchopoa,

⁵ wamwe wa wantu wekuwaho wagooka aho wakawauza, “Kwambwai mwamchopoa uyo mwanaphunda?”

⁶ Wahina wakawatambaisa inga viya wekwembigwavyo ni Yesu, naho wakawaeka waite.

7 Wakamwegaiiya Yesu yuda mwanaphunda, wakatandika nguo uwanga ya yuda mwana-phunda, Yesu ne ekaa uwanga yakwe.

8 Wantu wangi watandaza nguo zao siai, watuhu nao watandaza vihuto vya miti wekusen-gayo mwe minda kwaajii ya kumtogo.

9 Wantu wose wekuongoao na wada wekuwabasao, wakalavya mgutio wak-agombeka, "Zumbe atogolwe! Ajaiwe yuda ezae kwa zina da Zumbe!

10 Ujaiwe Uzumbe wezao wa zumbe Daudi tati yetu! Atogolwe Muungu mwe uko uwanga muno!"

11 Yesu akengia mwe mzi wa Yelusalemu, akaita mwe Nyumba ya Muungu na kukauwa kia kintu. Akini kwaviya ne diswa, akaita mwe mzi wa Besaniya hamwe na wahina wakwe kumi dimwe na waidi.

Yesu aubadia lazi mti wa mtini
Matayo 21:18-19

12 Msi wekutongeo wekuwaho wakauya ku-lawa Besaniya, Yesu akaumwa nsaa.

13 Aho kwa hae akaona mti umanyikanao kwa zina da mtini wenye mani mangi, ne aubasa aukaue inga enda apate tini. Ekubuaho akaub-wiia khauna tini iya manidu, kwaviya kisingi chakwe cha kuvyaa khakizati kubua.

14 Aho Yesu akawamba mtini, "Kuvokea ivyeo hadi misi zose khahana mntu endae ade tini kulawa kwako vituhu." Na wahina wakwe wakaitegeeza mbui iyo.

Yesu engia he Nyumba ya Muungu

Matayo 21:12-17; Luka 19:45-48; Yohana 2:13-

22

¹⁵ Wakabua mzi wa Yerusalemu, Yesu aken-gia mwe Nyumba ya Muungu akavoka kuwagu-usa wantu wose wekuwaho wakataga na kugua vintu. Akahitua meza za wada wabadiishao hea na kugwisa viti vya wada watagao suwa,

¹⁶ khekukunda mntu yoyose kwembokea kwe buha da Nyumba ya Muungu kudoa kintu cho-chose.

¹⁷ Naho ne awahinya, “Igondwa, ‘Nyumba yangu yetangwa Nyumba ya kuvikia kwaajii ya wantu wa si zose!’ Akini nywie muitenda phanga da wahokaji.”

¹⁸ Waviki wakuu hamwe na Wahinyi wa Miko, wekutegezavyo mbui izo, wakavoka kuondeza sia ya kumkoma Yesu. Akini wakamuogoha Yesu kwaajii ya wantu wose wekuhondomaa kwa mahinyo yakwe.

¹⁹ Ikubuaho guoni, Yesu na wahina wakwe wakahauka mwe mzi uda.

Mahinyo kulawa mwe mti wa mtini

Matayo 21:20-22

²⁰ Keokeo da mtungaihu, wekuwaho wakem-boka ne wauwona uda mtini unyaa wose hadi kwe sina.

²¹ Petulo akakumbuka akamwamba Yesu, “Mhinyi, kua uda mtini wekuubadio lazi, unyaa!”

²² Yesu akatambaisa, “Mzumieni Muungu.”

²³ Nawamba kwei mntu akawamba muima unu, ng'oka uketambike mwe mazimshindo naye

khana matumatu mwe moyo wakwe, akini akazumia mbui zose agombekazo zagosoka, enda agosoewe mbui iyo.

²⁴ Kwaajii iyo nawagombekani, mvikaho na kuombeza kintu chochose, zumiani kwamba mk-ihokea, nacho chenda kiwe chenu.

²⁵ Nyie mgookaho kuvika, mwekeeni kia mntu mwekukubangia chochose, ili Tati yenu mwe uwanga awaekee masa yenu.

²⁶ Akini mweyekuwaekwa watuhu, hata Tati yenu mwe uko uwanga kwa Muungu khana awaekee masa yenu.

Udaho wa Yesu

Matayo 21:23-27; Luka 20:1-8

²⁷ Naho wakabua Yelusalemu vituhu, Yesu ekuwaho akaita he Nyumba ya Muungu, Waviki wakuu na Wahinyi wa Miko na wadaa waongoezi wakambasa,

²⁸ wakamuza, “Ni kwa udaho uhi wagosoa mbui izi? Naho ndai mwekukwekha udaho wa kugosoa mbui izi?”

²⁹ Yesu akawatambaisa, “Nendaniwauze mbui mwenga, mkanitambaisa nami nendaniwambe nagosoa aya kwa udaho wa ndai.

³⁰ Nigombekani, udaho wa ubatiizo wa Yohana walawa kwa Muungu au walawa kwa wantu?”

³¹ Wakavoka kuuzana, “Tikamba walawa uko uwanga kwa Muungu endaatiuze, ‘Kwambwai khamwekumzumia Yohana?’

³² Na tikamba, ‘Ulawiia kwa wantu.’ ” Wakao-goha zumwezumwe da wantu kwaajii wose wamzumiiya Yohana kwei ni muoni wa Muungu.

³³ Aho wakamtambaisa Yesu, “Swie khati-manya.” Yesu akawamba, “Mie nami khinani-wambe nagosoa mbui izi kwa udaho wa ndai.”

12

*Msimo wa mnda wa mizabibu na waimi
Matayo 21:33-46; Luka 20:9-19*

¹ Naho Yesu akavoka kugombeka nao kwa misimo, “Mntu yumwe kaima mnda wa mizabibu akazenga ukanto, na gatigati akagosoa hantu ha kukamuiia divai, akazenga mnaa aho. Naho akauazima uda mnda kwa waimi akatamba kuita si ya hae.” ² Kisingi cha ubosi chekubuaho, akamwagiiya mndima wakwe kwa wada waimi, amwetee fungu dakwe da ubosi da yuda mwenye mnda.

³ Wada waimi wakamgwiiya, yuda mndima wakamtoa na kumvuza bue.

⁴ Mwenye mnda akamwagiiya mndima mtuhu, uyu nae wakamtoa mwe mtwi na kumtenda vyesavyo kutama.

⁵ Yuda mwenye mnda akamwagiiya mndima mtuhu, awo waimi wakamkoma na mwenye mnda akawaagiiya watuhu wangi, wakatoigwa na wangi wakakomwa.

⁶ Mwenye mnda akasigaa na mntu yumwe ni mwanawe amkundisae. Nae akamwagiiya uyo akagombeka, “Wenda wamtunye mwanangu!”

⁷ Akini wada waimi wakaambizana, “Uyo ne mpazi haya timkome, upazi utende wetu.”

⁸ Kwaiyo wakamgwiiya, wakamkoma na kum-tambika chongoi ya uda mnda wa mizabibu.

⁹ Aho Yesu akawauza, “Mwenye mnda endaa-tende viivihi? Endaeze awadagamize awo waimi na kuazimisha mnda uwo wa mizabibu kwa waimi watuhu.

¹⁰ Khamzati kusoma Maandiko aya? ‘Iwe dekuemewado na wazengi isasa diwa iwe kuu da khandani.

¹¹ Zumbe ne mwekugosoa mbui inu, nado ni utangio kwetu!’ ”

¹² Waviki wakuu, Wahinyi wa Miko na wadaa wamanya yakuwa msimo uwo wawausu, wakageeza kumgwiya akini wakaogoha zumwezumwe da wantu aho wakambada wakaita.

*Kuiha kodi kwa Seuta mkuu wa Lumi
Matayo 22:15-22; Luka 20:20-26*

¹³ Naho, wamwe wa Mafalisayo na kizumwezumwe cha Helode, wakaagiiwa kwa Yesu wamtege kwa mbui zakwe.

¹⁴ Wakambasa Yesu wakamwamba, “Mhinyi tamanya wee ni mntu mzumizi, ugombekaye ukwei. Naho khukauwa ukuu wa mntu yoyose, akini wahinya kwei sia ya Muungu. Ni vyedi kuiha kodi kwa Seuta mkuu wa Lumi? Tiihe hambu tesekuiha?”

¹⁵ Akini Yesu ne amanya uhokho wao. Akawatambaisa, “Kwa mbwai mwanigeeza? Nekhani sensi niikauwe.”

¹⁶ Wakamwegaiya sensi mwenga ne awauza, “Cheni na idi zina ni da ndai?” Ne wamtambaisa, “Ni vya Seuta mkuu wa Lumi.”

¹⁷ Aho Yesu akawamba, “Ni vyedi mwekheni Seuta mkuu wa Lumi ayo yakwe na Muungu

mwekheni yakwe.” Wakahondomazwa muno nae.

Mbui ya uyuyuko

Matayo 22:23-33; Luka 20:27-40

¹⁸ Naho, wamwe wa Masadukayo wamba khakuna kuyuyuka, wakambasa Yesu na kumuza,

¹⁹ “Mhinyi, Musa katiagiiya ivi, ‘Mntu akauya na nyuma na kumbada mkaziwe kwesiho kuyaa. Nduguye akundigwa amdoe yuda mvyee mwekufiwa ni mgosi, adahe kumvyaia wana.’

²⁰ Naho nekuwa na ndugu mfungate, yuda wa bosi kategua, akauya na nyuma kwesiho kubada mwana.

²¹ Ndugu wakaidi naye akampaa yuda mvyee mwekufiwa ni mgosi, akini yee naye akauya na nyuma kwesiho kubada mwana. Viyaviya ndugu wa ntatu akauya na nyuma.

²² Wose mfungate wakauya na nyuma kwesiho kubada mwana. Ne yuda mvyee naye mwekufiwa ni mgosi akauya na nyuma.

²³ Aho, msi wantu wendaho wayuyuke, mvyee uyo endaawe mkaza ndai? Kwaviya wose mfungate ne wamtega.”

²⁴ Yesu akawatambaisa, “Nyie mwaga kwaviya khamanya Maandiko ya Muungu wala udaho wa Muungu.

²⁵ Kwaviya wantu wendaho wayuyuke, khawana wategue wala kutegulwa, iya wendawawe inga wandima wa uwanga wa Muungu.

²⁶ Akini mbui ya kuyuyuka kwa wekufao, khamzati kusoma mwe kitabu cha Musa hantu

ambaho kada katundugua kekuwacho chaka moto? Muungu akamwamba Musa, 'Mie ni Muungu wa Ibulahimu na Muungu wa Isaka na Muungu wa Yakobo.'

²⁷ Yee ni Muungu wa wantu wagima, na khio Muungu wa wada wekuuyao na nyuma. Ivyo mbanikiwa muno!"

Mwiko mkuu

Matayo 22:34-40; Luka 10:25-28

²⁸ Mhinyi yumwe wa miko akabua hada, akategeeza wahiganavyo. Ekuonaho Yesu kawatambaisa vitana yuda Sadukayo, ne ambasa Yesu na kumuuzua, "Mwe amli zose ni ihi ya bosi?"

²⁹ Yesu akamtambaisa, "Mwiko mkuu ni unu, 'Tegeezani nywie wantu wa Isilaeli! Zumbe Muungu yetu ni yumwe Zumbe ikedu.

³⁰ Mkunde Zumbe Muungu yako kwa moyo wako wose, kwa muye wako wose, na kwa akii zako zose na kwa mdundugo wako wose.'

³¹ Ya kaidi ni inu, 'Mkunde mwenzio inga wekundisavyo mwenye.' Khahana mwiko mkuu mtuhu kusima inu miidi."

³² Aho yuda Mhinyi wa Miko akamwamba Yesu, "Kugombeka vyedi Mhinyi! Muungu ni yumwe du na khahana Muungu mtuhu inga yee.

³³ Naho yakundigwa mntu amkundise Muungu kwa moyo wose na kwa muye wose na kwa akii zose na kwa udaho wose, na kumkundisa mwenzio inga wekundisavyo mwenye. Mbui inu ni ntana kusima malavyo na ntambiko."

³⁴ Yesu ekuonaho yuda mntu kamtambaisa kwa kutintimaa akamwamba, "Wee khuho hae

na Uzumbe wa Muungu.” Bada ya mbui ida kha-hana mntu yoyose mwekudaha kumuuza vituhu mbui yoyose.

Klistu ekusagulwaye ni Muungu ndai

Matayo 22:41-46; Luka 20:41-44

³⁵ Naho kisingi Yesu ekuwaho akahinya kwe Nyumba ya Muungu, akawauza, Wahinyi wa Miko wamba Klistu ni mwana Daudi?

³⁶ “Daudi mwenye akaongoewa na Muye wa Muungu akagombeka. ‘Zumbe akamwamba Zumbe yangu, ekaa mkono wangu wa kudiiya, hadi nendaho niwaike wamasa wako asi he mi-undi yako.’

³⁷ Daudi mwenye amwetanga Klistu Zumbe, aho Klistu endaawe viivihi mwanawe?”

Yesu awamba wantu kwekaa hae na Wahinyi wa Miko

Matayo 23:1-36; Luka 20:45-47

Zumwezumwe da wantu ne wakamtegeeza Yesu kwa kinyemi.

³⁸ Yesu ekuwaho awahinya ne awamba, “Ekaani hae na Wahinyi wa Miko, wakundao kwemboka emboka wevaia khanzu zilehazo na kuuguswa ni wantu kwa tunyo mwe gwiiyo, wakunda kwekaa hantu ha tunyo he Nyumba ya kukintania Wayahudi,

³⁹ Wakunda kwekaa viti vya hemeso mwe Nyumba ya kuvikia Wayahudi na kwekhigwa phasi ha ntunyo mwe ntafuno.

⁴⁰ Wawakonya wavyee wekufiwao ni wagosi naho wegosoa kuvika kisingi kilehacho! Msi wa kuamuiwa wendawekhigwe sugusa khai!”

*Malavyo ya mmaa mwekufiwa ni mgosi**Luka 21:1-4*

⁴¹ Yesu ekuwaho kekaa hehi na ntezu ya kuikia malavyo. Akawakauwa wantu wangi waavyavyo hea na kuika mwe ntezu ya Nyumba ya Muungu. Wantu wenye mai nyingi walavya hea nyingi.

⁴² Aho ne eza mmaa yumwe mkiwa mwekufiwa ni mgosi, akalavya sensi mbii za shaba.

⁴³ Aho Yesu akawetanga wahina wakwe akawamba, “Nawamba kwei mmaa uyu mkiwa mwekufiwa ni mgosi kagea hea nyingi mwe ntezu ya malavyo kusima wose wekulavyao.

⁴⁴ Kwaviya Watuhu wose walavya mai zekuwamemeazo, akini uyu mmaa mwe ukiwa wakwe kalavya vyose ekuwavyonavyo hata kia chakumwambiza mwe ugima wakwe.”

13

*Yesu agombeka kubomolwa kwa Nyumba ya Muungu**Matayo 24:1-2; Luka 21:5-6*

¹ Yesu ekuwaho akalawa mwe Nyumba ya Muungu, mhina wakwe yumwe akamwamba, “Mhinyi, kauwa maiwe aya na mazengo yekuwavyo matana muno!”

² Yesu akamwamba, “Wayaona mazengo aya makuu? Khahana hata iwe dimwe dendado disigae uwanga ya ntuhu, yose yenda yatulwe.”

*Suuba na usuumizi**Matayo 24:1-2; Luka 21:7-19*

³ Yesu ekuwaho kekaa kwe muima wa Miza-ituni na kukauwa Nyumba ya Muungu, Petulo

na Yakobo na Yohana na Andulea wakamuuzza kwesiho wantu.

⁴ “Tambie mbui izo zendazilawie ini? Na utangio wakwe ni uhi wendaoutimanyise mbui izi zihehi kubua?”

⁵ Yesu akavoka kuwamba, “Ekauweni mwe-sekutiiwa ni mntu yoyose.”

⁶ Wangi wendaweze na kwetanga kwa zina dangu, kia yumwe endaagombeke, “Mie nee Klistu!” Naho wendawawatiie wantu wangi.

⁷ Mwendaho mtegeeze mbui ya khondo kwa hae na vuzo da khondo kwa hehi, mwesekuwa na maatu. Mbui izo zakundigwa zilawie, akini mbui iyo khaizati kubua.

⁸ Wantu wa si mwenga wendawatowane na wantu wa si ntuhu, wantu wa useuta umwe wendawatoane na wantu wa useuta mtuhu, naho kia hantu hendahawe na mizingizo ya inusi na baa da saa. Mbui izi inga usungu wa bosi wa kuvyaa mwana.

⁹ Akini nywie mwekae meso, kwaviya wendawawegae mwe kifungo na kuwatoa mwe Nyumba ya kuvikia Wayahudi. Mwendamwegalwe hemeso ya wagookezi na maseuta kwaajii yangu, ili muwambe Mbui Yedi.

¹⁰ Akini yakundigwa Mbui Yedi ya Muungu ivoke kubiikiwa kwa wantu wa si zose, kabla khakizati kubua kisingi cha kisikizi.

¹¹ Naho wendaho wawagwiiye na kuwegaa ha kuamuiwa, msekuogoha mwendamgombeke mbwai, mda wendaho ubue dodose mwendado mwekhigwe gombekani. Kwaviya khio nywie mgombekao iya ni Muye wa Muungu.

¹² Mntu endaamhituke nduguye akomwe, na tate endaamhituke mwanawe. Wana nao wendawawahituke wavyazi wao na kuwakoma.

¹³ Wantu wose wendawakimwe na nywie Kwaajii yangu, iya mwendaazizimize adi kubua kisikizi ne endaye aoholwe.

Suuba khuu

Matayo 24:15-28; Luka 21:20-24

¹⁴ Muonaho ufyaimu ugooka hantu kwesiho hakwe, mmanyisi na amanye mana yakwe aho, wada weiho Uyahudi waguukie kwe miima.

¹⁵ Yuda mwe uwanga ya nyumba asekuseea asi kwengia mwe nyumba yakwe kudoa kintu chochose.

¹⁶ Mntu mwekuwa mwe mnda asekuuya kaya kudoa nguo yakwe.

¹⁷ Wendawakione wavyee wekwenuao maifu na wada waokhesao msi uwo!

¹⁸ Mwombezeni Muungu mbui izo zesekulawia kisingi cha pheho.

¹⁹ Kwaviya kisingi icho chendakiwe cha suuba khuu na khakizati kulawiiya kuvokea aho Muungu ekugosoavyo inusi hadi ivyeo, naho khayezakulawiiya vituhu.

²⁰ Inga Zumbe khekuwa ahunguzie misi izo khahana mntu mwendaye aoholwe, akini kwaajii ya wantu wakwe ekuwasaguao Zumbe kahunguza misi izo.

²¹ “Naho mntu yoyose akawamba, Kauwani, Klistu yuaha, au yu kuda! Msekuzumia.”

²² Kwaviya wendawalawie maklistu wa utiizi na waoni wa utiizi, wendawagosoe vihii na viozo,

kwaajii ya kuwaza hata wada wekusagulwao ni Muungu, inga vikadahika.

²³ Akini nywie mwekae meso! Kwaviya khi-wagombekea mbui zose zekuwazo khazizati kulawiiya.

Kweza kwakwe Mwana wa Mntu

Matayo 24:29-31; Luka 21:25-28

²⁴ “Mwe misi izo, suuba khuu ikemboka, zua dendadigewe kiza na mweenge khauna ung’ae.”

²⁵ Ntoondo zendazigwe kulawa uwanga na mdundugo wa uwanga kwe mazunde wendausingisike.

²⁶ Aho Mwana wa Mntu endaalawie akeza mwe mazunde kwa udaho na ukuu.

²⁷ Naye endaawagiiye wandima wa uwanga kwa Muungu kuwaika hamwe wantu wose wekusagulwao ni Muungu, kulawiiya phande zose nne za inusi, kulawiiya kisikizi cha inusi hadi kisikizi cha mmbingu.

Msimo wa mtini

Matayo 24:31-35; Luka 21:29-33

²⁸ “Kauwani msimo wa mti wa mtini na mwehinye. Aho matambi yakwe yavoka kutenda mateke na kulavya mani, mmanye kisingi cha ubosi kihehi.”

²⁹ Viyaviya muonaho mbui izo zikalawia, mmanye Mwana wa Mntu yu hehi kwe uvi kweza.

³⁰ Nawamba kwei, kivyazi iki khakinachemboke hadi mbui zose izo zendahozilawie.

³¹ Mmbingu na inusi zendazemboke, akini mbui zangu khazina zemboke katu.

*Khahana mntu amanyae msi na saa
Matayo 24:36-44*

³² Akini khahana mntu amanyae msi na saa hata wandima wa uwanga kwa Muungu, na Mwana khamanya, iya Tate ikedu ne amanyae.

³³ Muwe tayali kwaviya khammanya kisingi icho chenda kibue ini.

³⁴ Yendaiwe inga mntu alawaye kaya na kuita ntambo akawabadia wandima wakwe waikaue na waigooke, kia yumwe akamwekha ndima yakwe yakugosoa, akamwamba yuda semgoja “Asekugona.”

³⁵ Mwekae tayali kwaviya khammanya mwenye kaya endaaue ini, yadahika ni guoni, kio kikuu, keokeo da mtungaihu au keo.

³⁶ Mwekae tayali ili akeza vuupu asekweza akawabwiiya mgona.

³⁷ Niwambavyo nywie nawamba wose, mwekae tayali!

14

*Nteganyi za kumkoma Yesu
Matayo 26:1-5; Luka 22:1-2; Yohana 11:45-53*

¹ Nezisigaa misi miidi kabla khaizati kubua sikukhuu ya Pasaka na ya mabumunda yesayokugewa hamila. Waviki wakuu na wahinyi wa miko wakaondeza sia ya kumgwiiya Yesu kwa unyanyi na kumkoma.

² Akini wakamba, “Tesekumgwiya kisingi cha sikukhuu ya Pasaka, wantu wesekweza wakatikwea khumbizi.”

*Yesu etiiwa malashi uko Besaniya
Matayo 26:6-13; Yohana 12:1-8*

³ Yesu ne yumwe mzi wa Besaniya, mwe nyumba ya Simoni mntu mwekuwa na utamu wa nyoka. Aho Yesu ekuwaho akada khande ne engia mvyee yumwe mwekuwa na nchupa ya iwe yetangwayo alibasta yenye mavuta yanukhiayo vitana ya hela nyingi. Akaitua ida nchupa na kumwetiia mavuta Yesu mwe mtwi.

⁴ Wamwe wa wantu wekuwaho aho wakakimwa na mbui ida wakauzana, “Kwambwai mavuta aya matana yaga buebue?”

⁵ Mavuta ayo ne yadahika kutangwa kwa sensi nyingi na sensi izo wakekhigwa wakiwa!” Wakamwakia yuda mvyee.

⁶ Akini Yesu akawamba, “Mweekeni kwambwai mwampisha? Kanigosweea mbui ntana.

⁷ Wakiwa mnao misi yose, mwadaha kuwaambiza kisingi chochose mkundacho. Akini mie khinaniwe hamwe na nywie misi yose.

⁸ Mvyee uyu kagosa viya ekudahavyo, kaongoa kuusisa mwii wangu mavuta kwaajii ya kuandaia maziko yangu.

⁹ Nawambeni kwei, hantu hohose mwe inusi Mbui Yedi yendaho ibiikiwe, mbui inu ekgosoayo uyu mvyee yenda itamwiiwe kwa khumbuso da yuda mvyee.”

*Yuda akubai kumhituka Yesu
Matayo 26:14-16; Luka 22:3-6*

¹⁰ Naho Yuda Isikaliote yumwe wa wada wahina kumi dimwe na waidi, akaita kwa waviki wakuu ili kumhituka Yesu.

11 Waviki wakuu wekutegeezaho mbui izo, ne wawa na nyemi, wakamwikia kiaga cha kumwekha hela. Aho Yuda akavoka kuondeza phasi ya kumhituka Yesu.

Yesu ada khande ya sikukhuu ya Pasaka na wahina wakwe

Matayo 26:17-25; Luka 22:7-14; Yohana 13:21-30

12 Mwe msi wa bosi mwe sikukhuu ya mabumunda yesayokugewa hamila, kisingi ambaho mwanangoto wa Pasaka adumulwa singo, wahina wakwe wakamuza Yesu, “Wakunda tikwikie hahi ntafuno ya Pasaka?”

13 Naho Yesu akawagiiya wahina wakwe waidi, akawamba, “Hitani kwe mzi na umo mwendamk-intane na mgosi yumwe kenua biga da mazi. Mtongeeni,

14 hadi mwe kaya endayoengie, mkamwambe mwenye kaya, ‘Mhinyi amba, nihahi gati nendaho nidiie khande ya Pasaka hamwe na wahina wangu?’

15 Naye enda awonyeshe gati khuu yeuko uwanga kwe goofa chekuikwacho tayali, tiikieni umo.”

16 Wahina wakahauka wakaita kwe mzi, wakabwiiya kia kintu nsawa inga Yesu ekuwag-ombekeavyo. Ne waiika ntafuno ya sikukhuu ya Pasaka.

17 Yekubuaho guoni Yesu akabua hamwe na wahina wakwe kumi dimwe na waidi.

18 Wekuwaho wakada khande Yesu akawamba, “Kwei nawamba yumwe yenu mda nami, enda anihituke.”

¹⁹ Wada wahina wakagumia mioyo waka-muuza Yesu yumweyumwe, “Hambu, ni mie?”

²⁰ Yesu akawatambaisa, “Ni yumwe gatigati yenu nywie kumi dimwe na waidi, ni yuda ag-intae bumunda hamwe na mie mwe bakui.

²¹ Kwei Mwana wa Mntu aita kuuya na nyuma inga yekuandikwavyo mwe Maandiko ya Muungu, akini endaakione mntu yuda amhitukae Mwana wa Mntu! Ebae mntu uyo khekuwa avyaigiwe!”

Ntafuno ya Zumbe

Matayo 26:26-30; Luka 22:14-20; 1 Wakolinto 11:23-25

²² Wekuwaho wakada, Yesu akadoa bumunda akatogoa, akadibendua na kuwekha wahina wakwe, akamba, “Doani unu nee mwii wangu.”

²³ Naho akadoa kikombe cha divai, akamtogoa Muungu na akawekha wose wakadomea kulawa mwe kikombe icho.

²⁴ Akawamba, “Inu ne phome yangu ya Agane yetikayo kwaajii ya wantu wangi.”

²⁵ Nawamba kwei, “Khinanidomee vituhu divai inu ya mzabibu hadi misi ida nendayo nidomee uhya mwe Uzumbe wa Muungu.”

²⁶ Naho wakatoa wiya, wakahauka wakaita kwe Muima wa Mizaituni.

Yesu aongoea kugombeka Petulo enda amue-mee

Matayo 26:31-35; Luka 22:31-34; Yohana 13:36-38

²⁷ Yesu akawamba wahina wakwe, “Nywie nyose mwendamnibade, kwaviya Maandiko ya

Muungu yamba ‘Nenda nimtoe mwiisi, na ngoto zenda ziangadike uko na uko.’

²⁸ Akini nendaho niyuyuke nenda niwaongoe kuda Galilaya.”

²⁹ Petulo akamwamba Yesu, “Inga wose wendaho wakubade, mie khina nikubade katu!”

³⁰ Yesu akamwamba Petulo, “Kwei nakwamba kio iki, zogoo khadizatikukema maa mbii, wendauniemee maa ntatu.”

³¹ Akini petulo akaendee kugombeka, “Hata inga nikakudigwa niuye na nyuma hamwe nawe, khina nikubade katu.” Naho Wahina wose wakagombeka inga ivyo.

Yesu avika he kamnda ka Gesemane

Matayo 26:35-46; Luka 22:39-46

³² Aho, wakabua he kamnda wetangwao Gesemane, Yesu akawamba wahina wakwe, “Ekaani aha, kisingi mie navika.”

³³ Naho akawadoa Petulo, na Yakobo na Yohana. Akavoka kuugumia muno mwe moyo wakwe na kuangadika.

³⁴ Ne awamba, “Nina usungu mno mwe moyo wangu hehi na kunikoma. Mwekae aha na mwekae meso.”

³⁵ Akaita mbee kidodo, aketambika asi akagonea ifu, akavika amba, ati ikadahika asekwembokea mda uwo wa suuba.

³⁶ Akagombeka, “Abba, Tate mbui zose kwako zadahika. Uniusie kikombe iki, iya khio inga nikundavyo mie iya ukundavyo weye.”

³⁷ Naho akauya na kuwabwiiya wada wahina wakwe watatu wagona, akawamba Petulo, “Simoni, kugona? Khamwekudaha kwekaa meso hata saa mwenga?”

³⁸ Naho akawamba, “Mwekae meso na kuvika mwesekweza kwengia mwe mageezo. Muye wakunda, iya mwii khauna udaho.”

³⁹ Akenda kuvika vituhu na kuuiya mbui ziyaziya.

⁴⁰ Naho akauya vituhu, akawabwiiya wagona kwaviya meso yao ne yamema usisiza, khawokumanya da kumtambaisa.

⁴¹ Ekwezaho maa ya ntatu akawamba, “Khamzati kwenuka na kuhumwiiza? Isasa enukani! Mda ubua kauwa, Mwana wa Mntu agewa mwe mikono ya wagosoao mavigaviga.

⁴² E nukani! Titeni! Kauwani, yuda mntu endaeanihituke yuhehi.”

Yesu agwiwa

Matayo 26:47-56; Luka 22:47-53; Yohana 18:3-12

⁴³ Yesu ekuwaho agombeka, Yuda, yumwe wa wada wahina kumi dimwe na waidi akabua, keza hamwe na zumwezumwe da wantu wekwenuao mapaange na malungu. Wantu awo ne waagiiwa na waviki wakuu na wahinyi wa miko hamwe na wadaa wagookezi.

⁴⁴ Naho Yuda Isikaliote nee kawekha utangio, “Nendaye nimuumbatie uyo mgwiieni na kumwika asi ya ugoja.”

⁴⁵ Yuda Isikaliote ekubuaho akaita kwa Yesu, akamwamba “Mhinyi!” Naho akamuumbatia.

⁴⁶ Wada wantu wakamgwiya Yesu na kumwika asi ya ugoja.

⁴⁷ Yumwe da wada wekuwaho wagooka aho hamwe na Yesu, akasomoa paange dakwe akamtoa yumwe wa wandima wa mviki mkuu, akam-senga gutwi.

⁴⁸ Naho Yesu akawamba, “Uwo mweza na mapaange na malungu kunigwiiya inga mie ni mhokaji?”

⁴⁹ Kia msi ni hamwe nanywi kahinya mwe Nyumba ya Muungu, khamwekunigwiya, akini isasa yakundigwa Maandiko ya Muungu yaiganie.”

⁵⁰ Aho wahina wakwe wose wakambada na kuguuka.

⁵¹ Nekuwa na mbwanga yumwe ekuwaye akambasa Yesu nekavaa shuka ing'aayo. Naho wakageeza kumgwiiya.

⁵² Akini yee akachopoka na kuwabadia shuka ing'aayo, akaguuka kwesaho nguo.

Yesu hemeso ya Baaza

Matayo 26:57-68; Luka 22:54-55, 63-71; Yohana 18:13-14,19-24

⁵³ Naho Yesu akegalwa mwe kaya ya mviki mkuu, aho akakintana na waviki wakuu wose, wadaa na wahinyi wa miko ne wakintana.

⁵⁴ Petulo akambasa Yesu kwa hae, akengia mda mwe buha da mviki mkuu, akekaa hamwe na wasemgoja aotea moto.

⁵⁵ Waviki wakuu na wantu wose wa baaza kuu wakoondeza, mbui zendazo zimtende Yesu akomwe, akini khawekupata.

⁵⁶ Wantu wangi nee wagooka na kugombeka uhokho, akini mbui zao khazekuhigana.

⁵⁷ Naho watuhu wakagooka wakagombeka uhokho,

⁵⁸ “Timtegeeza mntu uyu akagombeka, ‘Nenda niibanange Nyumba inu ya Muungu yekuzengwayo na wantu, na kwa misi mitatu nendani-izenga tuhu yesayokuzengwa na wantu.’ ”

⁵⁹ Akini ata ivyo mbui zao khazekwevana.

⁶⁰ Nee Mviki Mkuu akagooka hemeso yao akamuza Yesu, “Wee khutambaisa mbui? Wantu awa waona mbwai kwako?”

⁶¹ Akini yee akanyamaa khekuandua hata mbui mwenga. Mviki Mkuu akamuza vituhu, “Uwo wee nee Klistu, Mwana wa Muungu Mkuu?”

⁶² Yesu akatambaisa, “Ehe, nee mie, na nywie mwendammwoone Mwana wa Mntu kekaa phande ya kuume ya Muungu mwenye udaho, eza na maangwi ya uwanga.”

⁶³ Aho Mviki Mkuu akatatua khanzu yakwe, akamba, “Taonda mbui yani vituhu za kumkoea masa?”

⁶⁴ Mtegeezeni amdumuavyo Muungu. Nyie mwaona vivihi? Wose wakakunda akomwe.

⁶⁵ Aho wamwe wa wantu wakavoka kumswiia ovu, wakamfunga buye, wakamtoa na kumwamba, “Otea ni ndai mwekukutoa!” Hata wakinasemgoja wakamdoa, wakamtoa vibao.

Petulo amuemea Yesu

Matayo 26:69-75; Luka 22:56-62; Yohana 18:15-18, 25-27

⁶⁶ Petulo ekuwaho yu ahosi kwe buha, yumwe wa wandima wa kivyee wa Mviki Mkuu akeza.

⁶⁷ Ekumuonaho Petulo aotea moto, akamkauwa akamwamba, “Hata wee nee uhamwe na Yesu Mnazaleti.”

⁶⁸ Akini Petulo akaemea, “Hangi na khimanya ugombekayo!” Naho Petulo akahauka akaita hantu ha kwengiia, aho zogoo dikakema.

⁶⁹ Yuda mndima ekumwonaho vituhu Petulo akavoka vituhu kuwamba wantu wekuwao wagooka aho, “Mntu uyu ni yumwe yao.”

⁷⁰ Petulo akaemea vituhu. Mda mcheche wantu wekuwaho wagooka aho wakamwamba Petulo, “Kwei wee ni yumwe yao, kwaajii wee ni Mgalilaya.”

⁷¹ Iya Petulo akavoka kweyapiza na kuaha akamba, “Miye khimanya mntu uyu mgombekaye mbui zakwe.”

⁷² Aho zogoo akakema maa ya kaidi, Petulo akakumbuka viya Yesu ekuwavyo kamwamba, “Zogoo khadizati kukema maa mbii, wendau-ni mee maa ntatu.” Petulo akahomokeza mesozi.

15

Yesu egalwa kwa Pilato

Matayo 27:1-2, 11-14; Luka 23:1-5; Yohana 18:28-38

¹ Kwekuchaho waviki wakuu na wadaa na wahinyi wa miko na Baaza kuu dose, wakamgea phingu Yesu wakamwegaa na kumwekhiiza kwa Pilato.

² Pilato akamuza Yesu, “Wee ni Seuta wa Wayahudi?” Yesu akamtambaisa, “Eeh inga ugombekavyo wee!”

³ Waviki wakuu wakamuahia Yesu kwa mbui nyingi.

⁴ Pilato akamuza vituhu Yesu, “khuna da kutambaisa? Kauwa wakusakiavyo mbui nyingi kwaajii yako.”

⁵ Akini Yesu khekutambaisa mbui hata Pilato akahondomaa.

Yesu amwiiwa ufe

Matayo 27:15-26; Luka 23:13-25; Yohana 18:39; 19:16

⁶ Kia kisingi cha sikukhuu ya Pasaka, Pilato kawa na mazwea ya kuwavuguiya mfungwa yumwe wamkundaye.

⁷ Kisingi icho nekuwa na mntu yumwe etangwae Balaba, nee kafungwa hamwe na wantu wekuaho waemea uongooezi, naho nee wagoosa ukomaji kwe khumbizi.

⁸ Wantu wangi wakaita kwa Pilato wakamwombeza awagosome inga yekuwavyo akawagosome.

⁹ Pilato akawauza, “Mwakunda niwavuguiye Seuta wa Wayahudi?”

¹⁰ Pilato kagombeka ivyo kwaajii kamanya pwii waviki wakuu wamwegaa Yesu kwakwe kwaajii ya kinyuu.

¹¹ Akini waviki wakuu wakawatenda wantu watoe vuzo ili wamwombeze Pilato awavuguiye Balaba.

¹² Pilato akawauza wantu vituhu, isasa mwakunda nigosome mbwai mntu uyu mwetangwae Seuta wa Wayahudi?

¹³ Wantu wose wakatowa mgutio vituhu, “Mgong'ondeni kwe mhamba!”

¹⁴ Akini Pilato akawauza, “Kwambwai! Kagosa ufyaimu wani?” Akini wowo

wakaendee kutoa mgutio, “Mgong'ondeni he mhamba!”

¹⁵ Pilato akakunda kutamiza dia zumwezumwe da wantu. Aho nee amwekea Balaba kulawa mwe kifungo. Akakunda Yesu atoigwe ngoda wakabinda wamgong'ondee he mhamba.

Asikai wambea Yesu

Matayo 27:27; Yohana 19:2-3

¹⁶ Naho asikai wakamwegaa Yesu mwe buha da nyumba ya mkuu wa si ya Yudea, aho wakakin-tana kikosi kigima cha asikai.

¹⁷ Wakamvika gwanda da zambalau, wak-agosoa kintu inga khofia ya useuta yekugosol-wayo na miwa, wakamwiikia Yesu mwe mtwi wakwe.

¹⁸ Wakavoka kumuugusa, “Mwinyi Seuta wa Wayahudi!”

¹⁹ Wakamtoa kwa ngoda ya lasi mwe mtwi, wakamswiia ovu, wakamkintia mavindi na kumwenamia.

²⁰ Wekubindaho kumbea, wakamhambua dia gwanda da zambalau, wakamvika nguo zakwe, naho wakamlavya chongoi, wakamwegaa kum-gong'ondea mwe mhamba.

Yesu agong'ondewa he mhamba

Matayo 27:32-44; Luka 23:26-43; Yohana 19:17-27

²¹ Wekuwaho siai, wakakintana na mntu yumwe etangwae Simoni, mwenyezi wa Kilene. Yee nee ni tate yao Alekizanda na Lufo na kisingi icho ne akalawa chongoi ya mzi. Nee asikai wamshutiza audoe mhamba wa Yesu.

²² Naho wakamwegaa Yesu adi hantu hetangwaho Goligota, mana yakwe hantu ha Fufu da Mtwi.

²³ Wakamwekha divai yekuhanganywayo na mzigu wetangwao manemane, akini yee akaemea kuidomea.

²⁴ Nee wamgong'ondea he mhamba, wakapan-gana nguo zakwe na kuzitoea kula kia yumwe adoe yakwe.

²⁵ Neiwa saa ntatu da keo wekum-gong'ondeavyo he mhamba.

²⁶ Nee yagondwa masa yakwe ni, "Seuta wa Wayahudi."

²⁷ Wamgong'ondea he mhamba na wahokaji waidi kia yumwe mhamba wakwe, yumwe phande ya kudiiya na mtuhu phande ya kumoso.

²⁸ Aho Maandiko ya Muungu yakaigania yambayo, "Kaikwa kundi dimwe hamwe na wahokaji."

²⁹ Wantu wekuwao wemboka hantu hada wakamdumua wakasingisa mitwi yao na kugombeka, Ehee! Wee mtua Nyumba ya Muungu na kuizenga kwa misi mitatu.

³⁰ Isasa weohoe mwenye seea he mhamba!

³¹ Na viyaviya waviki wakuu hamwe na wahinyi wa miko wakammbea wakamba, "Kawaohoa wantu watuhu akini khadaha kweohoa mwenye!"

³² Ati yee ni Klistu ekusagulwae ni Muungu, Seuta wa Isilaeli! Na asee kulawa he mhamba tione na kumzumia hata wada wantu wekugong'ondwao wose he mhamba nae wakamdumua.

Yesu auya na nyuma he Mhamba

Matendo 27:45-56; Luka 23:44-49; Yohana 19:28-30

³³ Kuvokea saa mtandatu wa musiki adi saa kenda kiza kikuu kikagwa mwe si yose.

³⁴ Saa kenda guoni Yesu akaiya kwa mgutio mkuu, akamba, “Eloi, Eloi, lama, Sabakitani?” Mana yakwe, “Muungu yangu, Muungu yangu mbona kunibada?”

³⁵ Wamwe wa wantu wekugookao hada wekutegezaho ivyo wakamba, “Tegeeza! Amwetanga Elia.”

³⁶ Mntu yumwe akamgukia akaginta dodoki mwe divai yekusasayo, akaika uwanga ya lasi akamwekha adomee akamba, “Hembu timkaue ati Elia endaeze amseeze he mhamba!”

³⁷ Yesu akakema kwa mgutio mkuu, akauya na nyuma.

³⁸ Nee pazia kuu da Nyumba ya Muungu dikatatuka ntii mbii kulawa uwanga hadi asi.

³⁹ Mkuu wa maasikai ekuwaye kagooka hemeso ya mhamba wa Yesu, ekuonaho Yesu kauya na nyuma kwa namna iyo, akamba kwei mntu uyu nekawa Mwana wa Muungu.

⁴⁰ Wawa aho wavyee wekukauwao kwa hae gatigati yao nee ni Maliamu Magidalena na Salome na Maliamu mami yakwe Yakobo mvunawe da Yusufu.

⁴¹ Awa ne wambasa Yesu ekuwaho Galilaya na kumwambiza. Nekuwa na wavyee watuhu wangi na wangi wekwezao Yelusalemu hamwe nae.

Yesu agewa mwe mbia

Matayo 27:57-61; Luka 23:50-56; Yohana 19:38-42

⁴² Kisingi cha guoni ne kibua kae, na iyo neiwa msi wa maandaiyo yani msi uongoao Msi wa Kuhumwiiza.

⁴³ Aho akeza Yusufu mwenyezi wa Alimatayo ne ni mntu wa Baaza kuu da Wayahudi, mtunywa muno. Yee pia nee akakauwiya kweza kwa Useuta wa Muungu. Nee aita kwa Pilato kwesiho kumwogoha, akamwombeza ekhigwe mwii wa Yesu.

⁴⁴ Pilato akahondomaa ekusikiaho kuwa Yesu kabindiikia kae kuuya na nyuma. Nee akamweta tanga mkuu wa maasikai na kumuiza ati Yesu kauya kae na nyuma mwandoose.

⁴⁵ Pilato ekwembigwaho na uyo mkuu wa maasikai Yesu kauya kae na nyuma, akamkunda Yusufu adoe mwii wakwe.

⁴⁶ Aho Yusufu akagua sanda, akauseeza asi uwo mwii akauvungavunga sanda. Akauwiika mwe mbia dekuwado digosolwa kwe iwe cha ukuu naho akatongoosa iwe kuu hemeso ya uvi.

⁴⁷ Na Maliamu Magidalena na Maliamu mami yakwe da Yusufu wakahaona aho ekugonezwaho.

16

Kuyuyuka kwa Yesu

Matayo 28:1-8; Luka 24:1-12; Yohana 20:1-10

¹ Msi wa Kuhumwiiza yekwembokayo Maliamu Magidalena na Salome na Maliamu mami yakwe da Yakobo wakagua mavuta matana, ili wakausise mwii wa Yesu.

² Keo da mtungaihu msi wa bosi wa juma wakabua he mbia zua dekuvokaho kulawa.

³ Naho wekuwaho siai nee watamwiiya, “Nndai mwendaatiusie dia iwe he uvi wa mbia?”

⁴ Akini wekukauwaho wakoona iwe diusigwa kae nado nee diwa kuu muno.

⁵ Wekwengiaho mda mwe mbia wakomwona mbwanga yumwe kavaa khanzu yekung'aayo kekaa phande ya kuume wakahondomaa muno.

⁶ Akini uyo mbwanga akawamba, “Msekuhondomaa. Mwamwondeza Yesu wa Nazaleti mwekugong'ondewa he mhamba. Kayuyuka, khayuhohu aha, kauwani hantu ekugonezwaho.

⁷ Hitani mkawambe wahina wakwe hamwe na Petulo awaongweea kuita Galilaya. Uko mwendammwone inga ekuwagombekeavyo.”

⁸ Naho wakalawa hada he mbia na uguuko, mana nee wakazingiza kwa maatu na kuhondomaa khawekumgombekea mntu yoyose mbui iyo, kwaajii waogoha mno.

Yesu amwawiiya Maliamu mntu wa Magidala

Matayo 28:9-10; Yohana 20:11-18

⁹ Yesu ekuyuyukaho msi wa bosi wa juma aho akeonyesha kwa Maliamu Magidalena, ambae Yesu kamlavya mazaiko mfunigate.

¹⁰ Maliamu Magidalena akaita, akawamanyisa wada wekuwaho wakitongeana na Yesu na kisingi icho newawa na bwaimbo na kuiya.

¹¹ Akini wekusikiaho Yesu yu mgima ati Maliamu Magidalena kamwoona, khawokumzumiiya.

Yesu awalawiiya wahina waidi

Luka 24:13-35

¹² Yekwembokaho ayo Yesu akawalawia wahina waidi kwa cheni kituhu. Wahina awo newawa wakaita chongoi ya mzi.

¹³ Naho wakaita kuwamba wezwao akini wowo khawokuwazumiiya.

Yesu awalawiia wahina kumi dimwe na mwenga

Matayo 28:16-20; Luka 24:36-49; Yohana 20:19-23; Matendo 1:6-8

¹⁴ Mda mcheche Yesu akawalawia wahina kumi dimwe na mwenga wekuwaho hamwe wakada khande. Akawaakia muno kwaajii ya kwesekuzumiiya kwao na khani zao, mana khawokuwazumiiya wada wekuwao wamwona bada ya kuyuyuka.

¹⁵ Aho akawamba, “Hitani mwe inusi yose mkabiikie Mbui Yedi kwa wantu wose.

¹⁶ Mwendaazumiiye na kubatizwa endaaoholwe. Mwesekuzumiiya endaaamuiiwe.

¹⁷ Na vihii ivi vyenda vitongeane na wada wazumiiyao kwa zina dangu. Wenda walavye mazaiko na wendawatamwiiye kwa vitamwiiwavyo vihya.

¹⁸ Wendawatoze nyoka au kudomea kintu chochose cha kukoma khakina kiwakome, wendawawaikie watamu mikono nao wendawahone.”

Yesu adoigwa kwe maangwi

Luka 24:50-53; Matendo 1:9-11

¹⁹ Naho Zumbe Yesu ekubindaho kugombeka nao akadoigwa kwe maangwi akekaa phande ya kuume ya Muungu.

²⁰ Wahina wakaita wakabiikia kia hantu, Zumbe akagoso ndima hamwe nao kuika vitana mbui izo kwa vihii vyekutonganavyo nao.

Bondei Bible Version
The Holy Bible in the Bondei language of Tanzania:
Bondei Bible version

copyright © 2025 The Word for the World International and Bondei
Language translation

Language: (Bondei)

Contributor: The Word for the World International

The New Testament in the Bondei Language.

The Word for the World

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in
any format and to make reasonable revisions and adaptations of this
translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in
a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily
endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions
under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word
involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation
22:18-19.

2025-07-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 Jul 2025 from source files
dated 8 Jul 2025

2101cdea-7b5e-5183-8da3-d1895f0ff18f